

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnjici Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 22 (12.054)

Trst, sobota, 26. januarja 1987

TRST
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Po bliskoviti osvoboditvi in slovesnem sprejemu Izpustitev Rederja je izzvala polemike v Italiji in Avstriji

Protesti in solidarnostne brzojavke prebivalstvu Marzabotta

RIM — Nenapovedana, čeprav že dalj časa slutena predčasna osvoboditev vojnega zločinca, esesovskega majorja Walterja Rederja iz trdnjave — vojaške ječe v Gaeti, je sprožila val uradnih kritik in zagrenjenih obso-
dob prebivalstva v Marzabottu, kjer je nacistični klad-
vec tik pred osvoboditvijo dal pobiti 1830 oseb.

Sporni vladni ukrep, ki so ga zagotovo narekovali tudi višje državne koristi, so v številnih pismenih in
ustnih izjavah obsodili vsi, ki so na lastni koži obču-
tili grozodejstva umikajoče se Hitlerjeve vojske, ki je
kot smrtno ranjena zver slepo grizla okoli sebe in ni
imela usmiljenja do nikogar. Enemu takih zadnjih od-
delkov je poveljeval major Reder. Italijansko sodstvo
ga je po vojni brez težav spoznalo za krivega in ga
obsodilo na štirideset let ječe. L. 1980 ga je vojaško
sodišče v Bariju pogojno izpustilo na svobodo, vendar
je zadnja leta svojega ujetništva še preživel v Gaeti.
V noči na četrtek je v spremstvu častnikov italijanske
vojske zapustil ječo, se vkrcal na vojaško letalo in se
odpeljal v Gradec.

Takšen razvoj dogodkov je bil kot v posmeh neuto-
lažljivim svojim žrtv v Marzabottu ter vsem, ki še
niso pozabili krute nemške okupacije. Župan v Marza-
bottu, Dante Cruicchi, je včeraj izjavil, da »gre za gro-
bo zalitev vseh občanov, ki so se bili zaprisegli, da bo-
do sami šli nad Rederja, če bo le-ta predčasno prišel iz
zapore«. Župan Cruicchi je v teh dneh prejel veliko šte-
vilo solidarnostnih brzojavk. Poslali so mu jih predsed-
nica judovskih skupnosti v Italiji, Tullia Zevi, vodstvo

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

BARBARA GORIČAR

DUNAJ — »Obrambni minister Friedhelm Frischenschlager ni neumen. Torej je dobro vedel, kaj je storil, ko je na graškem letališču sprejel pomiloščenega voj-
nega zločinca Walterja Rederja in ga pospremil v Baden
pri Dunaju. Frischenschlagerjevo zadržanje je zatorej
nevzdržno.«

Citat iz današnje številke salzburskega dnevnika
»Salzburger Nachrichten«, iz komentarja na prvi strani
z naslovom: »Vzrok za odstop«. Kajti: »S tem dejanjem
je izzval veliko večino Avstrijcev. Brez pravega razlo-
ga — saj ni prav nobene potrebe za to, da bi več-
kratnega zločinca in zaradi poboja nič koliko ljudi
obsojenega bivšega SS-sturmabfuhrerja doletela čast
ministrskega sprejema. Namesto, da se iz tega potegne
politični kapital, bi bilo veliko bolj modro Rederjevo
vrnitev v domovino sprejeti kar se da molče.«

Walter Reder: v oktobru leta 1944 je dal v italijan-
ski vasi Marzabotto pobiti 1830 mož, žena in otrok. Do
včeraj je — na dosmrtno ječo obsojen — sedel v ita-
lijskem zaporu v Gaeti.

Za Rederjevo predčasno izpustitev so pri italijanskih
oblasteh zadnji dve leti večkrat prosili avstrijski po-
litiki (med njimi tudi bivši in sedanji kancler Kreisky
in Sinowatz in kardinal Koenig). Italijanski premier
Bettino Craxi je včeraj ogorčeni javnosti izjavil, da so
to storili na pritisk z Dunaja.

Dr. Bruno Kreisky je v včerajšnjem osrednjem ra-
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pred prihodom senatnega Izjava predsed sveta F-JK Manzona

TRST — V ponedeljek in v torek
bo v deželi Furlaniji - Julijski kra-
jini posebni ožji odbor ustavne ko-
misije senata, ki se ukvarja z glo-
balno zakonsko zaščito Slovencev
v Italiji. Odbor se bo po predvi-
denem programu sestal s pred-
sednikom in člani deželnega od-
bora, nato s predsednikom dežel-
nega sveta in načelniki svetoval-
skih skupin. Popoldne se bo sestal
s predsednikom in člani pokrajinskega
sveta. V torek dopol-
dne bo na goriški pokrajini, popol-
dne pa bo zaključil posvetovanje
na videmski pokrajini. V Vidmu se
je predsednik pokrajinskega sveta
skupaj z načelnikoma skupin PSI
in KPI sestal v tem tednu s pred-
stavniki Slovencev videmske po-
krajine, včeraj pa je bil zanimiv pri-
pravljalni sestanek načelnikov sku-
pin, na katerem so obširneje raz-
pravljali o dokumentu slovenskih
združenj. O tem sestanku podro-
beje poročamo na 3. strani.

Predsednik deželnega sveta Luigi
Manzon je včeraj izdal nasled-
nje zanimivo uradno stališče, ki
ga objavljamo v daljšem izveščku:
Predsednik Manzon je predvsem
naglasil pomembnost te priložno-

sti za poglobljanje še odprtih vpra-
šanj o tej problematiki. »Gre za ze-
lo pomembno srečanje ne le za
slovensko skupnost v Furlaniji -
Julijski krajini, ampak na splošno
za vse deželno prebivalstvo, ki pri-
čakuje točno izvajanje ustavne ob-
veznosti. Zakon o globalni zaščiti
slovenske manjšine,« je dejal Man-
zon, »in na splošno polno prizna-
nje pravic vseh manjšin, so smotri,
ki so skupni vsem demokratičnim
in naprednim ljudem v Furlaniji
- Julijski krajini, in se je o njih
deželna skupščina že večkrat iz-
rekla.«

»Tudi rimska vlada, kot je med
drugim večkrat poudaril predse-
dnik Craxi,« je nadaljeval Manzon,
»namerava doseči rešitev tega pro-
blema, ki se vključuje v širše vpra-
šanje zaščite vseh manjšin, tako et-
ničnih kot verskih ali kulturnih.
Srečanja z odborom senatne komi-
sije prihodnji teden bodo morala
omogočiti nadaljen pomemben ko-
rak naprej v tej smeri,« je dejal
predsednik deželnega sveta, ki je
svojo izjavo sklenil s trditvijo, da
»je treba storiti vse možne nape-
re, da se parlamentarni postopek za
odobritev zakona o zaščiti sloven-
ske manjšine pospeši v največji
meri.«

Sklepi vlade o vremenu in TV

RIM — Na sinočnji seji je vlada
sprejela pomembna sklepa v obliki
zakonskega osnutka, o katerih bo mo-
ral nujno razpravljati parlament.
Prvi dodeljuje 220 milijard lir za
podpore in posojila gospodarskim
sektorjem, ki jih je oškodovalo izred-
no slabo vreme, drugi pa v 83 členih
napoved urejuje javne in zasebne
radijske in televizijske oddaje, po
zmešnjavi, ki je trajala od razsodbe
ustavnega sodišča iz leta 1976.

Zakonski osnutek predvideva, po-
leg javnih televizijskih mrež, tudi za-
sebne, in sicer vsedrjavne in krajev-
ne, ki bodo morale seveda dobiti u-
strezna dovoljenja in bodo smele od-
dajati tudi poročila. Da bi onemogo-
čili ustvarjanje monopolov, so prepo-
vedali enako lastnino več kot 2 vse-
državnih mrež in več kot 3 lokalnih.
Kar zadeva reklamo, velja za RAI
zgornja meja 5 odstotkov oddajnega
časa, za zasebne postaje pa 16 odstot-
kov trajanja tedenskih programov,
največ pa 20 odstotkov dnevnih pro-
gramov in v eni uri oddaj. Pristojni
minister Gava je zatrdil, da je zakon-
ski osnutek odprt za prispevke vseh,
tudi opozicije, ker gre za izredno po-
membno vprašanje svobode obvešča-
nja.

Posvet slovenskih županov z goriško Pokrajino o šoli

GORICA — Zagotavljanje ustreznih prostorov
za slovenske srednje šole v Gorici je v zadnjem
času ponovno v ospredju zahtev slovenske narod-
nostne skupnosti na Goriškem. O teh vprašanjih je
tekla beseda na četrtkovem srečanju med župani
dobrodoške, sovodenjske in števerjanske občine in
njihovih sodelavcev s predsednikom goriške pokra-
jinske uprave, in člani pokrajinskega odbora. Iz
omenjenih treh slovenskih občin prihaja na srednje
šole v Gorici okrog 50 odstotkov dijakov. V pogovoru
so slovenski župani opozorili, kako je treba vpra-
šanja s področja manjšinskega šolstva reševati glo-
balno, seveda ob upoštevanju različnih pristojnosti
pokrajine in drugih ustanov. V pristojnosti pokra-
jinske uprave je sekcija zavoda Ziga Zois, ki je,
tako kakor večina drugih slovenskih šol v Gorici,
nastanjena v prostorih nekdanjega semenišča, v
stavbi, ki je last goriške nadškofije.

NA 8. STRANI

Huda železniška nesreča pred predorom zaradi plazu

Osem mrtvih in 32 ranjenih potnikov na vlakcu Beograd-Bar pri Zlatiboru

ZLATIBOR — V včerajšnji želez-
niški nesreči, ki se je pripetila štiri
kilometre od železniške postaje Zlati-
bor, je umrlo osem potnikov, težje in
lažje ranjenih pa je bilo 32 oseb. O-
sem ranjenih so že včeraj odpustili
iz bolnišnice, da pa bi bila nesreča

še večja, sta med preminulimi tudi
dva otroka.

Kot je do sedaj znano se je prvi
vlak, ki je vozil po progi Bar - Beo-
grad zaletel v zemeljski plaz in se
iztiril. Lokomotiva in trije prvi va-
goni so se tik pred vhodom v predor

prevrnili. Takoj po obvestilu o nesre-
či so iz Titovega Užica in Priboja
prispele zdravstvene in reševalne e-
kipe.

Po izjavah očividcev je moč sklepa-
ti, da je bila slika grozovita. Zlom-
ljeni vagoni, kriki ponesrečenih, ker
pa je v predoru številka 90 — prav
tam se je nesreča zgodila — zmanj-
kalo razsvetljave, je potnike zajela
panika. Predor je dolg kar 1.062 me-
trov.

Brzi vlak številka 871 iz Beograda
proti Baru je prišel s krepko zamudo
v Titovo Užice. Vlakovodja Sima La-
zić je ob 2.38 uri zjutraj odpeljal
proti Zlatiboru. Pretresen in težko
ranjen je v bolnišnici povedal tole:
»Do Zlatibora je bilo vse normalno.
Štiri kilometre od Zlatibora proti Pri-
boju sem skozi okno videl, da je pre-
dor skoraj v celoti zasut s plazom.
Časa, da bi kaj ukrenil, ni bilo. Za-
viral sem, lokomotiva pa je udarila v
blato in skale, pokrite s snegom. Vse
se je začelo lomiti. Razsvetljave ni

bilo več. S stola sem padel na tla
lokomotive. V tunel sta se »vrnila«
še dva sprednja vagona. Z ranjeno
nogo sem se odpravil do kilometer
oddaljenega telefona ob progi in spo-
ročil o nezgodi. Nesreča se je zgo-
dila ob 3.10 uri.« (dd)

Rotacijski sklad
razdelil lani
100 milijard lir

NA 4. STRANI

Brazilski predsednik Neves na zasebnem obisku v Italiji

RIM — Novozvoljeni brazilski
predsednik Tancredo Neves je vče-
raj prispel v Rim. Kljub zasebnemu
značaju svojega obiska, ker kljub
izvolitvi ni še formalno predsednik
republike, je imel Neves pomembne
politične pogovore s predsednikom
vlade Craxijem in z zunanjim mini-
strom Andreottijem, sprejela pa sta
ga tudi predsednik republike Pertini
in papež Janez Pavel II.

S Craxijem je Neves izmenjal sta-
lišča tako glede položaja v Latinski
Ameriki kot tudi o dvostranskih vpra-
šanjih. Ob tem je izrazil upanje, da
bo Italija stala Braziliji ob strani v
njihnih naporih za gospodarsko stabi-
lizacijo. Kot predsedujoča v EGS bi
lahko Italija precej storila, da bi e-
vropska skupnost pokazala večje ra-
zumevanje do brazilskih težav. Neves
se je tudi pohvalno izrazil glede ita-

lijanskih stališč v konfrontaciji Se-
ver - Jug. Craxi je obljubil italijan-
sko zanimanje, se podrobno seznanil
z brazilsko zadolženostjo in s težava-
mi v brazilskem gospodarstvu. Ob-
nem je izrazil zadovoljstvo, da se je
Brazilija vrnila v okrilje demokracije,
ta prehod pa je po Craxijevih bese-
dah potekal brez družbenih napeto-
sti, kar dokazuje zrelost brazilске
družbe.

Nevesu je vso podporo na težki poti
ujeljavil demokracije in izhoda
iz težke gospodarske krize obljubil
tudi zunanji minister Andreotti, ki
se je oheriem zavzel, da bi tudi EGS
pokazala podobno razpoložljivost do
Brazilije. Dvostranski odnosi med dr-
žavama se bodo torej še poglobili,
skušali pa jih bodo razširiti tudi na
vso EGS.

Drvi v tržaški športni palači

Jadran-Tre Stelle Modena

V današnjem srečanju v Trstu proti peterki Tre Stelle
iz Modene bo Jadran skušal nadaljevati svojo izredno po-
zitivno serijo sedmih zaporednih zmag. Gostje so sicer
novinec v ligi, vendar so se doslej dobro odrezali in so
trenutno na desetem mestu skupne lestvice, kar jasno
svari pred tem, da jih nikakor ne gre podcenjevati. Zla-
sti razveseljivo pa je dejstvo, da bodo jadranovci znova
v popolni postavi.

Danes v ženski namiznoteniški A ligi

Prvi polfinale za Kras

Žensko namiznoteniško prvenstvo je prišlo do polfi-
nala. Že danes bodo Krasova dekleta po zmagovitem
nastopu v Cagliariu (v sredo) znova za zeleno mizo,
in sicer v Repnu, kjer se bodo pomerile z ekipo Barcello-
ne s Sicilije.

Današnji nasprotnik Krasa je v regularnem delu pr-
venstva v južni skupini zasedel drugo mesto

NA 10. STRANI

● V Italiji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

vsedravnega odbera združenja italijanskih antifašističnih političnih preganjancev ter številne borbevske organizacije, med njimi tudi videmska pokrajinska sekcija Vsedravnega združenja partizanov ANPI.

Vest o nenadni osvoboditvi Walterja Rederja je vzbudila polemike tudi na Tržaškem. Podpredsednik deželnega sveta F-JK Claudio Toni (KPI) je vladnemu predsedniku Craxiju poslal brzojavko, v kateri je izrazil zagrenjenost prebivalstva mesta Trsta. »Navidezna človečnost, je pisalo v brzojavki, globoko žali čustva vseh, ki so preživeli vojne strahote.« Podobno protestno izjavo so Craxiju poslali tudi vodstva tržaških sekcij Vsedravnega združenja deportirancev v nacistična taborišča ANEDA, Združenja partizanov ANPI in Vsedravnega združenja antifašističnih političnih preganjancev ANNPIA, in v njej zapisala: »Noben italijanski državljani, ki nekaj da na kulturne in moralne vrednote odpornišva, se ne prepoznava v tem političnem dejanju.«

● V Avstriji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

dijskem dnevniku opoldne povedal, da je zares posredoval za Rederjevo izpustitev, ker da bi bil po avstrijskih zakonih pač že izpuščen. Da pa si nikoli ne bi bil mislil, da se neki minister — še najmanj pa obrambni — spusti tako daleč, da gre nekega vojnega zločinca počakati na letališče.

Josef Cap, socialistični poslanec in nekdanji predsednik Socialistične mladine Avstrije je izjavil, da je ta Frischenschlagerjeva poteza »udarec vsem tistim Avstrijcem, ki so kakorkoli trpeli v času nacionalsocializma« in zahteval ministrov odstop.

Frischenschlager, ki je član svobodnjaške stranke in eden izmed treh ministrov v koalicijski stranki, ki so člani FPÖ, je v oktobru leta 1983 navkljub velikim odporom nekaterih članov svoje stranke in nacionalistično obarvanih Avstrijcev v nekdanjem koncentracijskem taborišču Mauthausen priredil slovesno vojaško zaobljubo. 12. februarja lanskega leta je ob 50. obletnici krvavih spopadov med delavstvom in Dollfusovo armado enako dejanje priredil v dunajskem »Karl Marx hofu«, ponovno navkljub glasnemu ogorčenju nekaterih. Za to je včerajšnja poteza tega mladega ministra (nima še štirideset let) toliko bolj nenavadna. Toliko bolj, ker je dovolj pameten, da bi ne podlegel kakšnemu vplivu. Zato zaključuje Salzburger Nachrichten svoj komentar takole: »Avstrijski minister se nima kaj hliniti, sprejemati vojne zločince in Avstrijo po vsem svetu diskreditirati. Če to že stori, potem naj vzame svoj klub in gre.«

BARBARA GORIČAR

Dogovarjanje med supersilama bo bržkone skrajno težavno

Sovjetski politbiro dal ostra izhodišča za razorožitvena pogajanja z Američani

MOSKVA — Politbiro CK KP SZ je na sinočnji seji imenoval delegacijo, ki bo vodila nova pogajanja z Američani o omejitvi jedrskega orožja in demilitarizaciji vesolja, o čemer sta se v začetku meseca dogovorila Gromiko in Shultz. Imen članov delegacije sicer še niso objavili, so pa posredovali stališča, ki jih bodo zastopali njihovi predstavniki v pogovorih.

Politbiro, ki nekaj časa ni zasedal, je presinjen tako v bistvu sprejel celotno usmeritev za pogajanja, pri tem pa ameriško administracijo še enkrat posvaril, da lahko le strogo spoštovanje tega, kar sta se v Ženevi dogovorila zunanjista Gromiko in Shultz, privede do napredka na področju omejevanja oboroževalne tekme. V obsežnem sporočilu za javnost, ki ga je objavil v tej zvezi vladni list »Izvestija«, je tako kar naravnost rečeno, da bodo vsi pogovori zaman, če misli Amerika nadaljevati z znanstvenimi raziskavami na področju izgradnje novega protiraketnega sistema, ki naj bi imel tudi elemente kozmičnega baziranja, in da lahko to privede le do nove, neslutene oboroževalne tekme.

Tukajšnji opazovalci so pravzaprav presenečeni z ostrino, s katero so v Kremlju nastopili

neposredno pred pogajanja, saj so Washingtonu dali odkrito vedeti, da ne nameravajo dopustiti, da bi Amerika na področju vesoljskega orožja dosegla kakršnokoli prednost in da lahko ameriško vztrajanje na tem področju ogrozi vse ostalo, o čemer bi se bilo moč dogovoriti na drugih področjih. Opozorili je moč razumeti celo v tem smislu, da lahko ameriška selitev protiraketne obrambe v vesolje ogrozi tudi mir na zemlji in povzroči jedrsko katastrofo, kajti s tem bi bilo dokončno porušeno strateško ravnanje med supersilama.

Kot pravijo sovjetski strokovnjaki, bi naj bila namreč povsem brez pomena ameriška razlaga, da gre le za obrambni sistem, ki »nikogar ne ogroža«, saj naj bi bilo že davno jasno, da na področju strateške oborožitve ni moč deliti med obrambnim in ofenzivnim orožjem, prav tako kot naj bi tudi vsi vedeli, da sta se o tem supersili dogovorili že v sporazumu iz leta 1972. Po drugi strani pa v Washingtonu baje tudi nikogar ne morejo zavesti s trditvami, da bi se s preselitvijo protiraketne obrambe v vesolje in celotnim konceptom »zvezdnih vojn« odpovedali medcelinske-mu orožju, ker ameriški oborožitveni načrti za bližnjo prihodnost nič ne kažejo, da so se njihovi

strategi pripravljeni odreči katerikoli postavki v svojem vojaškem proračunu.

V Kremlju zato tudi ne verjamejo, da bodo v Washingtonu zaenkrat ostali le pri raziskovanju novih orožij in vesoljskega obrambnega sistema, kot trdi Reaganova administracija, ker menda nihče v Ameriki ni tak »idealist«, da bi tako velike vsote denarja trošil le za »znanstveno-tehnični napredek« države. Sovjetska zveza zaradi tega nikakor ne misli stati križem rok in gledati, kako se bodo končale ameriške »raziskave«, ampak bo naredila vse, da bo »zavarovala svojo varnost«. Toda veliko bolje naj bi bilo, če bi se v Washingtonu tem načrtom odpovedali že sedaj, ko še ni prepozno in ko se supersili še lahko dogovorita.

Tukaj zaradi tega znova ponavljajo, da je Sovjetska zveza pripravljena storiti svoj del poti pri iskanju izhoda iz sedanjega zapletenega položaja in da se bodo tako ravnali tudi sovjetski predstavniki na pogajanjih. Pri tem lahko baje le upajo, da bodo s takimi nameni sedli za pogajalsko mizo tudi ameriški predstavniki in v pogovorih, ki ne bodo lahki, sprejeli »realistično stališče«.

DANILO SLIVNIK

Načelno si vsi želijo preprečitev referendumu o draginjski dokladi

RIM — Načelno se vse stranke strinjajo, da je treba poiskati način, kako preprečiti referendum o draginjski dokladi. Te želje podpirajo tudi sindikati in delodajalske organizacije, med njimi pa so še vedno razhajanja tako glede vsebine kot tudi same oblike reforme plač, ki bi edina lahko preprečila referendum.

Povsem razumljivo pa so reakcije na sklep ustavnega sodišča o referendumu precej različne. Tako je tajnik KD Ciriaco De Mita ocenil sklep kot »pravni zmazek«, minister za proračun Romita (KD) pa kot »hudo in nevarno dejanje za bodočnost naše države«. Še dlje je šel socialistični podtajnik Martelli, za katerega je predsednik ustavnega sodišča Elia »storil tisto, kar so vsi od njega pričakovali, dal je prav komunistom«.

Komunisti pa kljub upravičenemu zadovoljstvu se ne spuščajo v zmagovalne izjave. Komunistični senator Colajanni je ob vsem zapletu navedel, da bi bilo tudi po njegovem še najbolj primerno preprečiti referendum, saj je nesmiseln spopad, še manj pa razkol za 27 tisoč lir. Vsekakor pa nasprotuje možnosti, da bi referendum preprečili s kakim zakonskim posegom v strukturo plač. Zaplet je treba torej rešiti z dogovarjanjem med družbenimi silami (sindikati in delodajalci).

S takim dogovarjanjem se strinjajo vse politične sile, predvsem vladne stranke, ki se dobro zavedajo, da bi jim referendum politično škodil. Ob tem se seveda zastavlja vprašanje, ali bodo dovolj močne, da lahko vpli-

vajo na sindikat in delodajalce. Izgledi niso namreč najboljši. Včeraj so namreč skupine delavcev v Bariju žvižgale namestniku generalnega tajnika CISL Francu Mariniju, ki je v imenu sindikata CGIL - CISL - UIL spregovoril na enotni manifestaciji. Sindikalna enotnost je torej ponovno na udaru. Prav zato se sedaj vse sindikalne organizacije trudijo, da bi našle skupni jezik v naporih za preprečitev referendumu, ki bi že res pomenil zmago komunistične večinske komponente v CGIL, a bi skoraj gotovo ošibil sindikat v celoti. CGIL je zato že sestavila predlog o reformi plač, ki pa ga bo predstavila šele prihodnji teden. Prisotna je namreč skrb, da ne bi zaprli poti nadaljnjemu dogovarjanju v sindikatu. UIL pa je za razliko od CGIL že predložila svoj predlog o reformi plač. Po njenem bi morali draginjo namesto z dosedanjim sindikalno »košarom« meriti s podatki ISTAT, prilagajanje plač draginji ne bi bilo več trimesečno, sedanje točke draginjske doklade bi zamenjalo neposredno prilagajanje, višina pa bi bila različna in predmet obnavljanja delovnih pogodb. Ob vsem tem bi odpadla »vojna« za decimalke draginjske doklade, kot zadnje je UIL pripravljena na pogajanja z vlado in delodajalci o zaposlitvi in delovnem času.

Razne organizacije delodajalcev pa so v včerajšnjih komentarjih poudarjale predvsem nesprejemljivost referendumu s finančnega vidika, a tudi njihova razpoložljivost do reforme plač je skrajno borna.

Zaporne kazni za izgrede v Splitu

SPLIT — Občinski sodnik za prekrške v Splitu je včeraj izrekel zaporne kazni skupini mladih izredni nacionalističnega izgrede, ki se je v Splitu odigral v noči s 24. na 25. decembra lani, ko je šlo za drzno kleronacionalistično in proustaško provokacijo.

Najvišjo kazen — 60 dni zapore — je izrekel Toniju Maraševiću, 19, in Petru Lelaviću, 20, po 3. členu republiškega zakona o javnem redu in miru. Za isti prekršek je izrekel mladoletnim D. J., 16, M. Z. 16, M. B. 17 in I. K., 16, po 15 dni zapore, prav tako najvišjo možno zaporno kazen. Na desetdnevno zaporno kazen je obsodil Ivico Tečinovića, 18, Sandra Blešića, 18, P. R., 16, V. D., 17, B. O., 17, S. A., 17 Mladena Mihanovića, 21, Armando Jurić, 19, Gordana Madunica, 21, in V. D., 16.

Za mladoletnika S. I. in V. J. je sodnik ustavil postopek, kajti dopolnila nista niti 16 let. Zoper nekatere med omenjenimi pa so začeli tudi kazenski postopek na okrožnem javnem tožilstvu v Splitu, in sicer zaradi temeljnega suma, da so tisto noč storili tudi kazniva dejanja. (dd)

lažje je priti do lastnega doma

s pomočjo

crt

ki je zate pripravila novo, ugodno obliko finansiranja

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

Dokument slovenskih društev iz Benečije pokrajinski upravi Premakniti razpravo s kontrapozicij na konkretna pričakovanja manjšine

VIDEM — Napovedana seja načelnikov svetovalskih skupin v videmskem pokrajinskem svetu, ki je bila v sredo popoldne, se je po predvidevanjih zaključila interlokutorno. Vprašanje o katerem je na seji tekla razprava, ni bilo med najlažjimi. Načelniki svetovalskih skupin so namreč skupaj s predsednikom Englarom morali poiskati okvirno stališče glede zaščite slovenske manjšine, ki ga bo nato treba posredovati senatni komisiji.

Na seji pa smo zabeležili nekaj drugega, kar je preprečilo, da bi načelniki svetovalskih skupin enostavno podali stališča, ki jih glede tega vprašanja zagovarjajo stranke, katerim pripadajo: izročeni jim je bil namreč dokument slovenskih združenj. O njem so se okvirno takoj pozitivno izrekli KPI, PSI in Furlansko gibanje, zadržanje PSDI je bilo interlokutorno, druge skupine pa mu niso principiarno nasprotovale. Vse daje slutiti, da je skupna pobuda slovenskih združenj iz videmske pokrajine vzbudila določen interes tudi pri KD, ki pa bo verjetno skušala razlikovati lastna stališča in nanje pritegniti svetovalske skupine večine (KD, PSI, PSDI, PRI, PLI).

Dokument slovenskih združenj urgira zakon, ki naj ščiti slovensko manjšino v vseh sektorjih njenega obstoja in ki naj zagotovi vsem Slovincem enake pravice. Mnenja je, da je potrebe Slovencev videmske pokrajine, ki so dozorele iz zgodovinskih razlogov in starih diskriminacij, treba spoštovati tudi specifično; v dokumentu so te potrebe tudi našteje. Slovenska združenja zahtevajo, naj se ustvari ekonomski pogoji, ki naj omogočijo, da bi se ponovno spojili skupnost

in njen nadaljnji razvoj; nadalje zahtevajo, naj se valorizira slovensko kulturno identiteto, naj se ustanovijo šolske strukture, ki bi omogočile, tistim ki si to želijo, dostop do slovenskega šolstva, naj se podpirajo institucije manjšine in naj se predvidijo instrumenti za izvajanje in upravljanje zakonskih norm.

Vse to so predstavniki slovenskih združenj in župani že posredovali predsedniku Englaru na nedavnem srečanju na pokrajini in o teh vprašanjih se je tudi razvila razprava na seji

načelnikov svetovalskih skupin. Namen dokumenta je premakniti razpravo s principiellnih kontrapozicij, ki karakterizirajo stališča strank na probleme in na konkretna pričakovanja slovenske manjšine. Gre za napor, ki je trenutno obrodil določen interes; razprava se bo nadaljevala na seji komisije za kulturo, ki ji predseduje svetovalce Furlanskega gibanja Comini. S svoje strani je svetovalce Petričič (KPI) zaprosil, da bi se omenjene seje udeležil tudi vsaj en predstavnik slovenskih združenj.

Sindikalni spor (s stavko) v podjetju Zanussi

PORDENON — V obratu Zanussi v Porcii je delavstvo včeraj načelo sindikalni spor s stavko in skupščino od 8.30 do 10. ure. Stavko je oklical tovarniški svet, da bi protestiral proti zadržanju zaprtosti, ki jo je vodstvo obrata pokazalo glede izvajanja vsedravnne delovne pogodbe, glede skrajšanja delovnega urnika in glede dopolnilne blagajne. Na skupščini je bilo sklenjeno — kot pravi tiskovno poročilo sindikatov tovarniškega sveta — da bo delavstvo zahtevalo od podjetja, naj izplača točko dopolnilne doklade, ki je dozorela z decimalkami ter naj se takoj začne srečanje z Electroluxom, glede industrijskih, produktivnih in zaposlitvenih izbir

Jutri v Cerknem komemorativna slovesnost

CERKNO — Druženopolitične organizacije, kulturno društvo in osnovna šola »Spomenik NOB Cerkno« pripravljajo jutri, ob 10. uri, pri spomeniku na Brdcih nad Cerknim komemorativno slovesnost v spomin na tragične dogodke pred 41 leti. Ob tej priložnosti se bodo poklonili spominu 47 partizanov in tečajnikov šestega partijskega tečaja, ki so usodnega 27. januarja 1944 zaradi podizaje izgubili svoja mlada življenja. Z minuto molka, kulturnim programom učencev in članov kulturnega društva Cerkno, s položitvijo vencev in cvetja bodo delegacije druženopolitičnih organizacij, borcev, mladine, nekdanji tečajniki partijskih šol za Primorsko in Gorenjsko ter krajanje Cerklianske in Idrijske počastili dogodek, ki je med najbolj žalostnimi, ki ga je partizansko Cerkno doživelo med narodnoosvobodilno borbo. (S. Kovač)

Ob prisotnosti odbornika Turella Prisrčno (in žalosno) slovo skupine slovenskih emigrantov

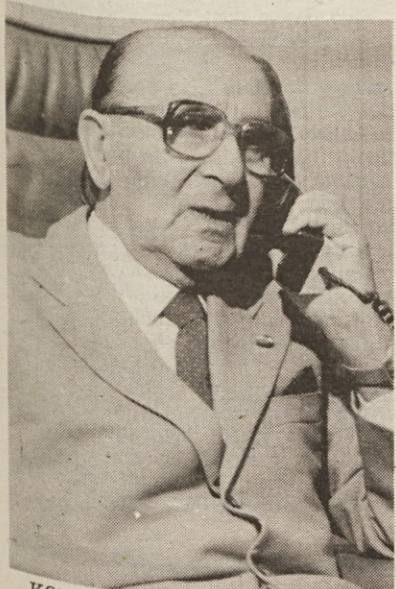
FOJDA — Večtedensko bivanje skupine starejših slovenskih izseljencev v domačih krajih, ki ga je organiziralo deželno ravnanstvo za izseljenstvo, se je zaključilo z lepim (a tudi žalostnim) poslovilnim večerom, ki ga je v restavraciji Scozzir v Fojdi priredila Zveza beneških izseljencev. Emigranti so se nato že vrnili v Argentino in Kanado.

Na poslovilnem večeru je goste najprej pozdravil predsednik Zveze Walter Drescig, za njim pa je spregovoril deželni odbornik za izseljenstvo Vinicio Turella, ki je med drugim poudaril važnost posvetovanja z izseljenci, ki se bo začelo kot priprava na tretjo deželno konferenco o izseljenstvu, ki bo v Gradežu 27., 28. in 29. septembra. Odbornik Turella je nadalje poudaril nujnost po utrjevanju kulturne povezave med izseljenci, ki so najboljši ambasadorji naše dežele in njihove rodne zemlje v svetu.

Dežela Furlanija-Juljska krajina — je zaključil — je poravnala dolg hvalečnosti do teh emigrantov, ki so se pred več kot 30 leti izselili in pustili prostor v domovini srečnejšim rojakom.

Pozdravila je tudi emigrantka Alma Petrassi, na poslovilnem večeru pa sta bila prisotna tudi župana Grimaz iz Fojde in Simaz iz Sv. Lenarta. V spomin so vsi gostje prejeli plaketo in dve publikaciji; za veselo vzdušje so poskrbeli »Nediški puobi« iz Podbonesca, ki so peli slovenske, italijanske in furlanske pesmi ter Ezio Qualizza s svojo nepogrešljivo harmoniko. Ob koncu niso manjkala priznanja za pobude, ki jih v korist emigrantov bivajočih v tujini uresničuje deželni odbornik Turella.

Gospodarski operater D'Onofrio gost italijanske skupnosti

KOPER — Gino D'Onofrio, znani gospodarski operater iz Tricesima pri Vidmu, eden od pionirjev gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, je bil skupno s soprogo Zlato Gišic (rojeno v srbskem Negotinu) gost skupnosti Italijanov iz Koprja. Dr. D'Onofrio je vzpostavil dialog ekonomskega sodelovanja z Jugoslavijo že daljnega 1948. leta, potem ko je bil med odprtostjo med sodelavci OF. Bil je tudi osebni prijatelj predsednika Tita in med ustanovitelji industrije kuhinjskih strojev

Obodin iz Centija, katerega je častni občan.

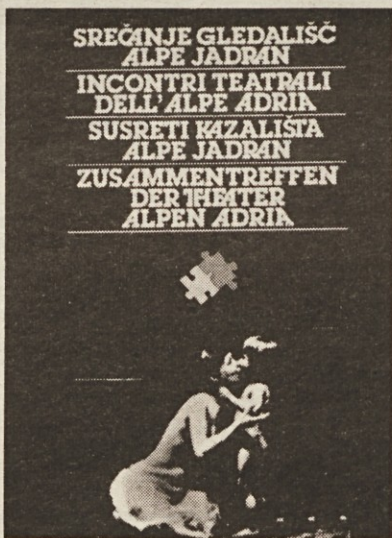
Za svoje zasluge na področju kooperacije v različnih sektorjih med obema državama je bil dr. D'Onofrio odlikovan z najvišjimi jugoslovanskimi priznanji, med katerimi z znakom jugoslovanske zastave z zlato zvezdo na ogrlici.

Na pogovorih z vodstvom skupnosti Italijanov iz Koprja je bila dr. D'Onofriu orisana široka paleta dejavnosti, ki jih opravlja narodnosna skupnost iz Koprja predvsem na socialnem, političnem, gospodarskem in kulturnem področju; orisane so mu nadalje bile oblike sodelovanja, ki jih je italijanska skupnost vzpostavila z glavnimi institucijami slovenske narodnostne skupnosti v F-JK. Dr. D'Onofrio, dober poznavalec teh problemov, je predvsem podčrtal nezamenljivo vlogo, ki so jo obe skupnosti opravile v preteklosti pri reševanju raznih zaprek med obema državama in za podpis osimskih sporazumov. Dr. D'Onofrio je tudi podčrtal nujnost po čimprejšnjem izglasovanju zakona o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti, ki živi v Furlaniji - Juljski krajini in se tudi podrobneje ponzanimal za znano politično, družbeno in športno manifestacijo »Koprška srečanj«, ki bo junija šestič prijavila v Koper več tisoč udeležencev iz obmejnih predelov Jugoslavije, Italije, Avstrije in Madžarske.

E. OPASSI

S slovesnostjo v goriškem Avditoriju

Danes konec srečanja gledališč A-J

NOVA GORICA, GORICA — Po desetih napornih dneh se bo danes srečanje gledališč Alpe Jadran končalo. Drevi ob 20.30 bo namreč v goriškem Avditoriju slovesnost, na kateri bosta spregovorila goriški odbornik za kulturo Obizzi in slovenski minister za kulturo Matjaž Kmecl ter obenem podelila priznanja, stilizirano bronasto vrtnico, ki jih je dodelila posebna strokovna žirija. S tem bo tega pomenbega srečanja konec (podeljevanju nagrad bo sle-

dila samo še predstava reškega italijanskega gledališča »Ivan Zajc« in najbrž bi bil sedaj tudi čas, da naredimo nekakšen obračun celotne manifestacije, ki je preselila samo kulturno sodelovanje in je nosila v sebi še marsikatero sporočilo in plemenit namen. O tem pa bomo pisali pozneje, saj si sami želimo nekaj predaha po vsakodnevnem tekanju iz Gorice, Novo Gorico in okolice v Trst, malo predaha ob kopicah predstav, debat, poročil, prevajanju itd.

Ta ekskursus v zasebnost najbrž ni na mestu in naj ga bralci vzamejo kot sestavni del informacije, oziroma na znanje, da srečanje ni samo gledališka predstava, ampak še veliko drugih drobnih stvari. In ker smo omenili predstave, naj povemo, da sta bili v četrtlet na sporedu dve, ki naj bi bili po žanru podobni. Podobnost pa je bila samo navidezna, nikakor vsebinska.

Solkanska dvorana je bila za dve uri na razpolago gledališčnikov iz Varšave, ki so dali na ogled Wietkiewiczovo »Vodno kuro«. Treba je reči, da nas je komad o kokoši prav presenetil s svojo preprosto in čisto zasnovano (pa sploh ni šlo za kokoš), ki je tudi pri takih, ki ne znajo jezika (večina) znala vzpostaviti neposreden stik, ki se je kazal v smehu in prepičnem odobravanju gledane. Nekaj figur je bilo prav posre-

denih, izrazito komičnih, ozadje pa (to se ve) je bilo natrpano z drugačnimi, usodnejšimi vprašanji.

Čisto drugače je bilo z Dundom Marojem v goriškem Kulturnem domu. Veliko delo Marina Držića je bilo v zasnovi beneške skupine Avogaria zamišljeno kot »novo branje« tega teksta in zato so ga izvajalci ponudili v svojevrstni luči (ali ne — luči, ker je bilo vse odeto v temo). Če se lahko strinjamo s svojevrstno zamisljo in postavitvijo, se nikakor nismo mogli ogreti za samo izvedbo, ki je škripala na vseh koncih in krajih, predvsem kar zadeva igralski kader. Lahko bi rekli, da je šlo po zunanem videzu za opazno dejanje (v Benetkah naštudirati avtorja sednje države!), po režijskem videzu za zanimiv poskus, po odski izvedbi in razpoloženju za dokaj statično predstavo, večinoma dolgočasno, le tu pa tam duhovito in dinamično.

MARIJ ČUK

DOGAJANJE NA SGAJ

DANES

ob 17.30: Osnovna šola Kozara Nova Gorica, »Strah in pogum« E Kocbeka;
ob 20.30: Avditorij Gorica, »Mela« D. Maraini.

ZONE SVETINA

Med nebom in peklom

353.

V grapi se je stemnilo. Prek neba so vihrali vodeni oblaki. Zablistalo se je, kot bi zažarelo okosteno drevo od neba do zemlje. Držina se je umaknila v skrivališče. Stisnili so se drug k drugemu. Po pokrovu so štopotale težke kaplje, v mladem listju je vršel veter, po koritu je drl hudournik. Zmanjkalo jim je besed. Poslušali so rohnenje neba in čakali, da bi se nevihta unesla.

XXIV.

Osojnikov jetnik Mezgec, zakopan do vratu v zemljo, je preživljal trenutke obupa, raztegnjene v praznino. Zgrožen nad nemočjo telesa, ki ga je z vseh strani oklepala zemlja z lepljivo težo, je že čutil, kako ga obraščajo korenine drevja, kako mu sesajo kri in mu črvi votlijo meso, kosti in kožo.

Nočna nevihta mu je zbistrila pamet. Na široko

je odprl usta, pomaknil ustnice naprej, lovil vodo, ki se mu je z glave cedila čez lica. Bliskanje je presvetlilo grapo. Strašila so ga veje dreves, podobne rokam, robovi hribovja pa so grozili, da ga bodo zasuli.

V nenadni svetlobi so se odprla vrata kolibe. Njegov mučitelj je prišel na prag mokrit. Ko je zagledal Mezgečevo glavo sredi kopišča, se je pomirjen vrnil pod streho spat. Mezgec je preklel trenutek, ko je prekrizal pot temu strašnemu človeku, ki so se ga vsi bali in ogibali.

Predaleč je gnal obračun z Bečanovimi. Moral bi se bil ogniti Osojnika na kilometre daleč. Tako pa je povzročil njegovo strašno tragedijo in svoj propad v trenutku, ko se je sam v sebi že odlepil od Nemcev.

Osojnik ga je imel zakopanega že četrty dan. Hranil ga je, toda hkrati ga je mučil z žejo. Mimo njega je šumel potok, čist in vabljiv, ki je bil tako blizu in tako neskončno daleč. Mož je prihajal k njemu na pogovor. Že prvi dan mu je rekel, da bosta opravila veliko spoved. Zanimalo ga je, kaj je v človeku, ki je sposoben napraviti ljudem toliko nepopravljivega zla. Rekel mu je: »Baraba, če boš v meni vzbudil trohico usmiljenja, te bom ubil, če pa ne, te bom pustil umreti bolj grozne smrti, kot so je bile deležne tvoje žrtve.«

Mezgec je hotel živeti. Ni izgubil upanja, da bodo

zašli v grapo Nemci ali kdo drug in ga rešili. Mirno je pripovedoval o svojem življenju od otroških let. Kako je bil vsepovsod zavržen, osvožen, kako je postal tat in kaj ga je pripeljalo na pot izdaje... Pred bogom in Osojnikom se je zaklel, da on ni pripeljal Nemcev, češ da Nemci požigajo kar po vrsti samotne vasi zaradi invazije in poti, ki vodijo čez to ozemlje.

»Nisem tako slab, kot mislite, Osojnik, in ne zaslužim tako grozne kazni. Nikoli nisem bil za Italijane in tudi za Nemce ne. Sovražil sem jih zato, ker sem moral biti z njimi. Od prvega do zadnjega dne sem jim kradel. Vrh tega sem zažgal nekaj skladišč sena, da so pogorela do tal. Vedno sem jemal tam, kjer je, in dajal tja, kjer ni. Anarhist sem, nihče me ni maral, bil sem uboga para, lumpenproletarec, kot me je ožigosal komisar Aleš Sorta, ki je zahteval mojo smrt. Karlo pa je bil komandant, ki je to potrdil, in vsa četa je dvignila roke. Bojeval sem se sam proti vsem, ki so me hoteli spraviti s sveta.«

Potem je moral Mezgec dolge ure pripovedovati potankosti, kako so umrle Osojnikova žena in hčere, ki niso klonile in izdale bolnišnice. Osojnik se je jokal, ko ga je poslušal. Mezgec mu je moral priseči, da se ni nobene dotaknil, ker ga posiljevanje nikoli ni mikalo. Potem je moral govoriti, s kom je imel zveze pod vodstvom karabinerjev in nemških gospodarjev.

Tiskovna konferenca predsednika Ennia Antoninija Rotacijski sklad F-JK lani razdelil za več kot sto milijard lir posojil

Predsednik Rotacijskega sklada za gospodarske posege Furlanije - Julijske krajine Ennio Antonini je večeraj tisku predstavil delovanje te ustanove v preteklem letu in perspektive za leto 1985. Gre za sklad, ki je bil ustanovljen leta 1955 s posebnim zakonom in z namenom, da bi služil gospodarstvu Trsta in Gorice, leta 1970 pa je svojo dejavnost razširil na vso deželo, tudi zato, ker deželna uprava nima kreditnih pristojnosti.

Sklad razpolaga z globalnim fondom v znesku 650 milijard lir, ki je skoraj v celoti vezan v obliki posebnih ugodnih kreditov gospodarstvu, tako da ima v prvem polletju letos razpoložljivih le 30 milijard, od tega 20 milijard iz deželnih virov. To pa je vsota, ki je daleč premajhna, da bi sklad zadostil vsem povpraševalcem po njegovih posebnih kreditih, zato ustanova pričakuje čimprej šnje refinansiranje svojih skladov, zlasti tistih, ki so namenjeni gospodarstvu Trsta in Gorice. Okrepitev sklada bi mu morala vsaj delno vr-

niti njegovo realno finančno moč, ki jo je, posebno v zadnjih letih, načela inflacija, in omogočiti širšo in bolj usklajeno razdelitev finančnih sredstev v vsej deželi.

Rotacijski sklad namenja svoja kreditna sredstva predvsem industriji in obrtništvu, cenenim ljudskim gradnjam, trgovskemu in gostinskemu - turističnemu sektorju, finančna sredstva pa mu dotečajo iz državnih in deželnih skladov. Pri svojem delu se poslužuje konvencioniranih denarnih zavodov, ki so hranilnice v Trstu, Gorici, Vidmu in Pordenonu ter Mediocredito del FVG iz Vidma, ki so doslej na račun fonda razdelile 110 ugodnih posojil v znesku 67,5 milijarde iz državnih skladov in 21 posojil za 36 milijard lir iz deželnih. Za letošnje leto namerava Rotacijski sklad posoditi 25 milijard lir podjetju Zanussi, kar mu narekuje tudi deželni zakon, 20 milijard lir pa bo razdelil med obrate kot so Tržaški Lloyd, tržaški Meteor, Goriške mehanike delavnice in drugi. Z mesecem marcem bo spet mogoče vlagati prošnje za kredite, namenjene

cenenim stanovanjskim gradnjam, potem ko so jih lani julija ukinili zaradi pomanjkanja sredstev.

Predsednik Antonini je na tiskovni konferenci govoril tudi o vlogi Rotacijskega sklada v tržaškem gospodarstvu, saj mu na tem mestu sledi od leta 1983, medtem ko je prej vodil Ustanovo za tržaško industrijsko cono. Poudaril je pomen čimprejšnjega refinansiranja sklada, ki naj bi za naslednjih pet let zneslo 200 milijard lir. Sicer pa gre njegova podpora v pretežni meri ravno proizvodnim dejavnostim, kot sta industrija in obrt, ki sta doslej prejela 85 odstotkov vseh odobrenih kreditov. Po pokrajinah so bila lani posojila razdeljena takole: goriška je prejela skupno 35 posojil v znesku 37 milijard lir, tržaška prav tako 35 posojil v skupnem znesku 29 milijard, videmska 43 posojil v znesku 22 milijard in pordenonska 18 posojil v skupnem znesku skoraj 14 milijard lir. Skupaj je torej lani Rotacijski sklad v deželi razdelil za 103 milijarde lir posebnih posojil.

Resoluciji SKD Tabor o pošti in o openskem pokopališču

Kot smo že poročali, so na torkovem občnem zboru SKD Tabor na Opčinah odobrili dve resoluciji. Prvo, ki zadeva okrožnico tržaške občinske uprave glede naslovov v »tujem jeziku« so naslovili ravnatelju poštne uprave, drugo, ki zadeva vprašanje openskega pokopališča pa tržaškemu županu Richettiju. Resoluciji se glasita:

Ravnatelju pokrajinske poštne uprave

Člani SKD Tabor, zbrani na občnem zboru dne 22. januarja 1985 so z ogorčenjem vzeli na znanje vsebino okrožnice, s katero ste kot ravnatelj poštne uprave prepovedal sprejemanje pismov v »tujem jeziku«. Menimo da pomeni ta okrožnica kršitev pravic slovenskega jezika in da gre proti doslej uveljavljeni praksi in načelu, da je treba pošto dostaviti, če je le naslov razumljiv. Pozivamo Vas zato, da okrožnico umaknete in tako prispevate k ustvarjanju vzdušja strpnosti in sodelovanja med tu živječimi skupnostmi.

Spoštovani gospod župan dr. Franco Richetti

Skupno z drugimi organizacijami v Opčin, od Banov in Ferlugov je Slovensko kulturno društvo Tabor večkrat zaprosilo za razgovor, da bi vam predložilo boleč neresen problem domačega pokopališča.

Čeprav doslej nismo dobili odgovora na vse svoje vloge, vztrajamo v svoji prošnji. Problem pokopališča so predstavniki Opčin, Banov in Ferlugov že predložili vašim predhodnikom, o vprašanju je 1970 leta občinski svet izglasoval ustrezen sklep, a doslej se vsa zadeva še ni premaknila z mrtve točke. Ker gre za zelo občuten in globoko človeški problem, pričakujemo, da to naše pismo ne bo ostalo brez odziva, sicer bi lahko upravičeno mislili, da občinska uprava bolj skrbi za nekatere predele v občini, druge pa zapostavlja. Prebivalci Opčin, Banov in Ferlugov pa nočejo postati drugorazredni občani in državljani.

S spoštovanjem
člani SKD Tabor, zbrani na rednem
občnem zboru

Jutri popoldne v Ljudskem domu

V Križu kulturna prireditve v spomin na Josipa Verginello

Pred kratkim je minilo štirideset let, odkar so nacifašisti v kraju Lumezzane pri Brescii ustrelili kriškega komuniste in partizanskega komandanta Josipa Verginello, ki je bil po vojni odlikovan s srebrno kolajno za vojaške zasluge. Verginello je bil eden od ustanoviteljev partizanskega gibanja v severni Lombardiji, pred smrtjo pa je bil komandant 122. garibaldinske brigade, ki se je borila ob jezeru Iseo in na goratem območju v bližini Brescie. Odlikovanec, ki je bil po poklicu kamnosek, se je v KPI vključil leta 1927, tri leta potem pa je moral zbežati v Jugoslavijo. Zatem je obiskoval Leninsko šolo v Moskvi, sodeloval v španski državljanski vojni in pred priključitvijo italijanskim partizanom, bil za nekaj časa tudi partizanski komandant pri Lyonu v Franciji. Po vojni so mu v Lumezzane postavili spomenik, isto so naredili v Križu na njegovi rojstni hiši, po njem pa je že nekaj let poimenovana tudi kriška sekcija KPI.

40-letnice Verginellove junaške smrti se bodo spomnili jutri v kriškem Ljudskem domu na slovesnosti, ki jo prireja vaška sekcija KPI. Sodelovala bosta moški pevski zbor in godba na pihala Vesna, govorili pa bodo tajnik tržaške federacije KPI Poli, deželni svetovalec Iskra in predsednik antifašističnega odbora iz Brescie.

Prireditve bo ob 17. uri. Danes pa se bo množična delegacija Križanov udeležila spominske slovesnosti v čast Josipu Verginelli v Lumezzane v prireditvi tamkajšnjih borcevskih in antifašističnih organizacij. Ob tej priložnosti bo tudi avtobusni izlet, ki ga prireja sekcija VZPI - ANPI.

● Ob prisotnosti tržaškega župana in tržaškega škofa bodo danes ob 10.30 odprli nov sedež italijanske osnovne šole Suvich v Ul. Cunicoli.

Klub Rosselli predstavil projekt o tržaški avtonomiji

Predlog za dogovorjen paket reform

Tržaški socialisti so pod znakom Klub Rosselli in torej z namenom, da bi zadevi odvzeli izrazito strankarski pečat, predstavili javnosti svoj Projekt za tržaško avtonomijo, katerega glavni tvorec je tržaški deželni svetovalec PSI Gianfranco Carbone. Predstavitev v Časnikarskem krožku je hkrati ponudila priložnost za okroglo mizo, za katero so na povabilo prirediteljev sedli podpredsednik deželnega odbora in furlanski socialist Piero Zanfagnini, podpredsednik deželnega sveta in eden voditeljev tržaške federacije KPI Claudio Tonel, predsednik pokrajinske uprave, listar Gianni Marchio, deželni odbornik KD Pio Nodari ter dva zastopnika tržaške laične inteligence, prof. Bartole in Arduino Agnelli. Goštelj je bil seveda Carbone.

Problematika, ki jo načena projekt, je dobro znana in je bila v zadnjem času predmet številnih razprav in razgledih polemik, povrh pa je vse prej kot preprosta, saj šega globoko v normativno in vsebinsko jedro institucionalnega sistema. V Trstu se je razvila kot posledica lanske razprave o deželni (ne)enotnosti med Furlani in prilila olja na sicer nikoli povsem ugasel ogenj tržaških avtonomističnih strasti. Vse več glasov je naposled slišati o nujnosti posebne ustavne avtonomije za Trst in spremembe deželnega posebnega statuta, ki bi tr-

žaški pokrajini zagotovila določene zakonodajne pristojnosti in posebne upravne funkcije. Na ta način naj bi tržaško območje končno lahko uveljavilo in ustrezno ovrednotilo svoje gospodarske razpoložljivosti in potencialne ter finančne vire.

Omenjene polemike so v prvo vrsto postavile sicer staro vprašanje spreminjanja deželnega statuta in zlasti njegovega člena 70, s katerim se je parlament obvezal za podelitev posebnih pristojnosti tržaškemu območju, potem ko je zavrnil zahteve po njegovi posebni in ločeni avtonomiji. V polni meri si problem spreminjanja in prilagajanje statuta zastavlja v svoja izhodišča predstavljene socialistični projekt, ki vidi v okrejitvi vloge in pristojnosti pokrajine in drugih krajevnih uprav temelj usklajene institucionalne reforme. V njeno pristojnost bi tako prešle ustanove, kot so Sklad za Trst, Ustanova za industrijsko cono, Rotacijski sklad, Pristaniška ustanova in druge.

Socialisti si pot v to reformo predstavljajo v usklajeni in dogovorjeni obliki, v sporazumu meddeželno in državno upravo ali v obliki tako imenovanega »dogovorjenega paketa«. Ne bi smelo torej iti le za gol prenos deželnih pristojnosti na tržaške krajevne uprave, temveč za globalno operacijo širših dimenzij, ki bi imela

svojo usklajevalno točko v pokrajinski ustanovi.

V projektu so natančno razčlenjene poglavitne predpostavke te reforme, med katerimi so prehod Sklada za Trst pod okrilje pokrajine, poenotenje upravljanja pristanišča in industrijske cone, poseben sporazum med državo in deželo za ovrednotenje vloge Trsta in končno, finančna samostojnost, ki naj bi jo Trstu zagotovil avtomatično 30-odstotni delež deželnega proračuna.

Med posegi udeležencev okrogle mize je posebno pozornost vzbudil Zanfagnini, ki je v nelahki vlogi furlanskega socialista in podpredsednika deželnih uprav briljantno opravil svojo nalogo. Marchio je bistven problem ugotovil v vprašanju delitve stolčkov, medtem ko je imel Tonel skrbno pripravljen prispevek na temo reforme posebnega statuta, v katerem je socialističnemu projektu med drugim očital, da pozablja na navzočnost in vlogo Slovencev in opozoril na nevarnost razvrednotenja funkcije, še zlasti manjših. Nodari se je posebej ustavil pri večji vlogi pokrajini, ki naj bi jo uveljavil novi zakon o krajevnih avtonomijah, medtem ko je Bartole s tehničnega vidika zagovarjal projekt. Edini, ki je izrazil načelno nasprotovanje spremenjanju statuta, je bil občinski svetovalec PSI Agnelli. (vb)

Razvejana dejavnost miljske občinske uprave

Okoliške občine zahtevajo svoje mesto v letoviščarski in turistični ustanovi

Gospodarski razvoj in razvoj turizma v miljski občini in sploh v tržaški pokrajini sta skupni imenovalec vrste srečanj, ki jih je imela miljska občinska uprava v preteklih dneh z drugimi okoliškimi župani, predstavniki združenj obrtnikov in predstavniki industrijev.

Vprašanje turizma je bilo v središču srečanja med miljskim županom Bordonom, dolinskim županom Švabom, repentabriskim županom Coljo, zgoniškim županom Guštinom in odbornikom devinsko-nabrežinske občine Depangherjem. Na sestanku je bil predvsem govor o »monopolu«, ki ga ima na turističnem področju Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova. Le-ta je bila ustanovljena z deželnim zakonom, skrbeti bi morala za turizem v Trstu in na tržaški obali. V ustanovi sta sicer res poleg tržaške občine zastopani tudi miljska in devinsko-nabrežinska občina, ki pa nimata svojih predstavnikov v izvršnem organu.

Na srečanju so župani in predstavniki devinsko-nabrežinske občine poudarili, da je tak ustroj ustanove nepopoln, saj sta kraški in briški predel v bistvu izvenzeta iz območja tega »uradnega« turizma. O tem vprašanju se bodo v kratkem izrekli okoliški občinski sveti, predstavniki občin pa bodo zaprosili tudi za srečanje z deželnim odbornikom za turizem Vespasiano, da bi na njem še podkrepili svoje zahteve po ustanovi za turizem, ki naj bi res zaobjemala vse komponente naše pokrajine.

Srečanje z obrtniki

Miljski župan Bordon je na srečanju z delegacijo predstavnikov združenj obrtnikov (Slovensko deželno gospodarsko združenje je zastopal Odo Kalan) prisal nov regulacijski načrt, ki ga je sprejela miljska občina.

Načrt daje mnogo poudarka gospodarskemu razvoju občine, pri čemer bo imela tudi obrtniška stroka precejšnje možnosti. Župan je podčrtal potrebo po stalnem koordiniranem delu med občino in manjšini podjetniki, in to predvsem v prvi fazi uresničevanja načrta. Obrtniki bi morali aktivno sodelovati v tem proizvodnem razvoju občine in prav v ta sklop gre uokviriti občinsko konferenco o obrtništvu, ki jo bo priredila miljska občina skupno z združenji obrtnikov.

Predstavniki obrtnikov so pozitivno ocenili možnost uporabe zemljišča bivše ladjedelnice Alto Adriatico nad pokrajinsko cesto, kjer naj bi zrastle številne delavnice in manjši obrati, prav tako pa so z zanimanjem sprejeli načrt občinske uprave o ustanovitvi finančne družbe, ki naj bi preko nekaterih delniških družb skrbela za upravo novih proizvodnih pobud na tem področju.

Srečanje z industriji

Podobno srečanje je imela miljska občinska uprava s predstavniki Združenja industrijev tržaške pokrajine. Na srečanju je bil prvenstveno govor o industrijskem razvoju občine (pri čemer daje nov regulacijski načrt gospodarstvenikom precej možnosti) in o turizmu. Glede turizma je bila poudarjena predvsem sedanja neorganiziranost na področju navičnega turizma. Le navično pristanišče Marina Muja ima v tej zvezi celovitejši načrt, ki bi ga bilo treba izkoristiti.

● V četrtek, 24. januarja, se je sestal na dolinskem županstvu Pripravljalni odbor za 4. izvedbo »Kmetijskih dnevov«. Po predsedniškem poročilu in odobritvi obračuna je odbor obravnaval nekatere organizacijske vidike 5. »Kmetijskih dnevov«.

Danes v Gročani obnovitveni občni zbor Kulturnega društva Krasno polje

Danes bo v Gročani obnovitveni občni zbor Kulturnega društva Krasno polje, ki bo ob 20. uri v srenjski hiši. Pobudniki in organizatorji tega zbora so v glavnem mladi domačini, ki so že pred časom ustanovili pripravljalni odbor, ki mu predseduje Igor Racman, podpredsednik je Damjan Ražem, tajnik Radivoj Racman, blagajnik Branko Granhonja in gospodar Danilo Gropajc.

Vsi ti, skupno, s še ostalimi mladimi iz te vasi, so se v zadnjem času večkrat sestali in trdno sklenili, da je treba kulturno dejavnost v vasi poživiti, oziroma jo obuditi. Na vabila smo sicer napisali, da gre za obnovitveni občni zbor, so nam povedali, toda vsa povojna leta je kulturna dejavnost v naši vasi zelo šepala, ali pa je sploh ni bilo. Torej bomo in hočemo s to dejavnostjo začeti, pritegniti k njej vse domačine tako, da se bomo tudi mi lahko vključili med vse vasi naše občine.

Na občnem zboru bo govor seveda predvsem o dejavnosti, ki jo bo obnovljeno društvo lahko s skupnimi močmi začelo. »Ni smo si zastavili velikih načrtov,« so nam mladi organizatorji povedali, »ker se zavedamo težav, ki jih vsak začetek prinaša. Zato tudi ne nameravamo na občnem zboru predlagati na primer ustanovitev pevskega zbora, ali športnega društva. Zaenkrat smo si postavili za nalogo, da dobro izpeljemo letošnjo Prešernovo proslavo,

seveda s tem, da bomo povabili v goste člane drugih društev. Čaka nas potem 8. marec, ki smo ga pa v naši vasi vsako leto že lepo praznovali. Tudi pusta bomo proslavili z družabno prireditvijo. Želimo pa izvesti tudi nekaj kulturnih večerov z raznimi predavanji, med katerimi bomo vključili tudi predavanje s področja kmetijstva. Upamo, so nam še dejali, da bo občni zbor prebil led, da se ga bodo domačini polnoštevilno udeležili, da bomo mi mladi občutili, da imamo podporo pri ostalih vaščanih in da bodo tudi oni občutili, da jih upoštevamo in da si želimo njihove pomoči.«

Prav je, da bi domačini res polnoštevilno podprli svoje mlade, ki so se s takšno vmeno lotili dela za obnovo kulturne dejavnosti tudi v izveš vasi. Mladim organizatorjem, kot tudi društvu Krasno polje pa želimo že vnaprej, veliko uspehov.

Gledališče za rešetkami

»Gledališče znotraj« je naslov zanimivemu gledališkemu projektu, ki ga bo skušal Claudio Misculin izvesti med kaznjenci v tržaškem zaporu. Tečaj za jetnike bo trajal šest tednov. Kaznjenci se bodo v tem času dvakrat tedensko seznanili z oblikami gledališča, ob koncu tečaja pa bodo tudi sami pripravili gledališko predstavo.

Občinski odbor dokončno pripravil varianto regulacijskega načrta

Nove možnosti za razvoj devinsko-nabrežinske občine

Devinsko - nabrežinski občinski odbor bo na ponedeljkovi seji občinskega sveta predstavil varianto občinskega regulacijskega načrta ter dopolnilno varianto o turističnem razvoju te občine. Varianta, ki jo bodo predvidoma odobrili v petek, pomeni zelo pomemben, morda celo najpomembnejši, upravni in politični korak sedanje tristranske koalicije (KPI - SSK - PSI), ki upravlja devinsko - nabrežinsko občino. Odbornik za urbanistiko Bojan Brezigar nam je v razgovoru oral temeljne značilnosti tega dokumenta.

»Ta varianta bistveno spreminja nekatere osnovne značilnosti sedanje urbanistične ureditve naše občine. Prva osnovna značilnost, ki jo varianta vsebuje, je število prebivalstva, ki se v naši občini lahko naseli. Številka (to so seveda v glavnem številke na papirju, potem ni rečeno, da so to tudi realne možnosti), ki se je ponavljala pri vseh kritikah, ki so bile izrečene na račun sedanjega regulacijskega načrta, je bila, da je naseljenost naše občine 35 tisoč prebivalcev. Sedaj je ta številka bistveno redimenzionirana, tako da znaša naseljenost naše občine približno 13 tisoč prebivalcev. Tukaj točnih števil seveda ni mogoče dajati. Če uvažujemo, da je danes v naši občini

skoraj 9 tisoč prebivalcev, je torej regulacijski načrt v bistvu zelo ozek, zelo omejevalen, tudi zato, ker vemo da maksimalnih števil, ki so preračunane na povprečno gostoto prebivalstva, nikakor ni mogoče doseči, zato ker je pri nas gostota prebivalstva nižja od povprečja.

Sedanja varianta daje torej naši občini drugačne dimenzije, ki so po mojem mnenju bolj realne in bolj ustrezajo njenemu naravnemu razvoju. Druga bistvena značilnost je, da varianta ne omejuje gospodarskega razvoja samo na del občine, ampak razvija razne gospodarske dejavnosti na njenem celotnem področju. In tu je velik poudarek namenjen turizmu in obrtništvu. Mislim, da je ta ena pomembnih točk tega našega dokumenta, saj smo določili veliko obrtniško cono, (zemljišče je last občine in torej ne bo treba razlašanje), pa tudi ne bomo obremenjevali posameznih obrtnikov z nakupom dragih urbaniziranih zemljišč. Naša varianta razvija turizem, razvija obrtnišvo, razvija seveda kamnoseške dejavnosti in razvija končno kmetijstvo, kateremu so namenjene velike možnosti, tudi z dodatno komponento agroturizma, ki je bila v dosednji urbanistični ureditvi občine le delno omejena.

V varianti je precej govora o bodočem razvoju kraških vasi vaše občine. Kaj bi rekli vi o tem?

»Vprašanje urbanistične ureditve kraških vasi je po vseh naših občinskih precej zapleteno, ker se tu križata dve vrsti interesov. Interes vseh nas, da kraške vasi ostanejo čim bolj kraške, torej čim bolj naše, tako družbeno kot tudi arhitektonsko. In interes prebivalcev Krasa, da izboljšajo svoje življenjske pogoje, kar je v sedanjem času nekaj povsem razumljivega in seveda sprejemljivega. Mi smo skušali združiti ti dve zahtevi, tako da smo kraške vasi razdelili v dve vrsti zazidalnih površin. Strogo kraško jedro, ki ga skušamo ohraniti tako, kakršno je, s tem da omogočimo manjše razširitve in manjše pobude brez velikih težav. Za večja črta pa predvidevamo posebne načrte, ki pa ne predstavljajo večje finančne obremenitve za posameznika, ampak samo predvidevajo, da se mora o teh načrtih izreči krajevna skupnost, torej konzulta in potem občinski svet. To se pravi, da se o teh stvareh javno razpravlja, da vsi vidijo za kaj gre in da se ne omogoči eventualno takšnih pobud, ki bi bile v nasprotju z značilnostmi kraških vasi.

Drugi del, torej večji del zazidalnih

površin pa je precej prost. Sicer je možna gradnja majhnih hiš. V nobeni kraški vasi pa niso dovoljeni stanovanjski bloki. Graditi je treba čim bližje kraškemu slogu, vendar nihče ne trdi, da morajo biti zaradi tega hiše vlažne ali okna majhna.

Uprava je prejela vrsto prošenj prebivalcev naše občine, pa tudi prošenj bivših prebivalcev naše občine, ki bi se radi vrnili v rodni kraj in ki imajo zemljišča v neposredni bližini vasi in ki so nas prosili, da bi ta zemljišča postala zazidljiva. Moram reči, da smo veliki večini teh prošenj tudi ugodili.

Kako pa ste »rešili« vprašanje parkov?

»O parkih bom rekel v bistvu samo to, da parkov v naši občini ni. In se tisto, kar smo imeli prej (kraške rezervate na osnovi zakona Belci) smo kolikor je mogoče omejili. Mislim, da je to realno za gospodarski razvoj občine in da so nam parki v bistvu nepotrebni. Mi si ne delamo utvar, da bi lahko Kras dobil tiste podpore, ki jih predvideva deželna zakonodaja o parkih. Dobili nismo ničesar in smo zato zavzeli odklonilno stališče do deželnega predloga, ki je cel gornji del naše občine hotel spremeniti v park.

Ena temeljnih problematik s kate-

ro se sooča varianta je nedvomno Soslanski zaliv. Kako mislite razrešiti ta »gordijski vzelo«?

»Vprašanje Soslanskega zaliva je eno bistvenih vprašanj naše variante. V primerjavi s prejšnjim načrtom je zazidalna površina ostala skoraj enaka, s tem pa, da smo vnesli celo vrsto sprememb.

Prvič, se ta zazidalna prostornina nanaša na mnogo večjo površino kot prej, drugič pa smo tokrat postavili zelo točne pogoje o tipologiji gradnje, ki naj bi bili jamstvo za občino, da se gradnje jutri ne bodo spremenile v rezidenčna naselja in tretjič, da z jamčimo, da se tista ogromna površina, ki je javna last (delno državnna, delno deželna), izkoristi za gradnje. To se pravi, da se prepreči morbišje: špekulacije privlačnikov, ki bi hoteli javno površino izkoristiti zato, da bi gradili na zasebnem zemljišču. To je eno bistvenih vprašanj.

Sicer pa je v Soslanskem zalivu predviden prvenstveno turistični razvoj, navtični turizem in kopanje s celo vrsto pomožnih struktur (hoteli, restavracije, športni objekti, trgovinski objekti in objekti za navtični turizem). Torej izključno turistična usmeritev Soslanskega zaliva in celotne obale naše občine.

Laž ima pri mladih fašistih kratke noge

Mladi tržaški neofašistični skrajneži prav dlakovjajčevsko iščejo vsako najmanjšo priložnost, da bi z umetno naplajenimi provokacijami dali duška svoji protislovenski gonji, ko pa te priložnosti ne dobijo, si jo kratkoma izmislijo, kot so to storili včeraj.

Pripadniki misovske mladinske organizacije Fronte della gioventù so namreč včeraj pred italijanskimi višjimi srednjimi šolami razdeljevali letak, v katerem so najavljali »manifestacijo slovenskih dijakov ob ponedeljkovem obisku senatne komisije za zakone o bilingvizmu« in pozivali italijanske dijake, naj »podobni provokaciji« odgovorijo z »italijanskim odgovorom mesta».

Resnici na ljubo bodo slovenski dijaki v ponedeljek pridno sledili pokuku na svojih šolah. Fašistom je bila očitno potrebna laž, da z njo vsaj delno zakrinkajo svoje resnične izsilne namene: ustvariti protislovensko vzdušje v mestu ob obisku senatne komisije. »Italijanski odgovor mesta« bo namreč manifestacija, ki so jo za ponedeljek napovedali pripadniki Fronte della gioventù in drugi odbori in skupine (»Comitato Trieste italiana«, »Studenti liberi«, »Controcorrente«), za katerimi pa se skrivajo vedno isti mladi neofašistični prenapetosti.

Oprema za prostovoljne gasilce slovenske sekcije »Globojner«

V prostorih prosvetnega doma v Trebčah je bilo včeraj srečanje vseh članov Sekcije slovenskih prostovoljcev in civilne zaštite »Globojner«. Srečanja sta se udeležila deželni funkcionar protipožarne službe dr. Frandolič in predstavnik pokrajinskega inšpektorata gozdne službe Cavani.

Po dobrodošlici, ki jo je gostoma izrekel poveljnik sekcije Vasilij Kralj, sta Cavani in Frandolič izročila slovenskim prostovoljcem 78 kompletov osebne opreme (vsaka v vrednosti

200 tisoč lir) in pripomočke za gašenje požarov. V nadaljevanju srečanja so si prostovoljci iz Padrič, Bazovice, Gropade, Trebč in od Ferlugov porazdelili material ter se domenili, da se bodo sestajali vsak prvi četrtek v mesecu na sedežu Gozdne zadruge v Bazovici. Z dotacijo opreme so izredno zadovoljni, tako da računajo, da bodo lahko operativno posegli na področju vzhodnega Krasa že čez dvajset dni.

Z avtom do smrti zbil pešca

Žrtev je Jožef Ščuka iz Sežane

Na Trbiški cesti se je v višini križišča za Prosek pripetila predsinočnim okrog polnoči huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 61-letni jugoslovanski državljani Jožef Ščuka iz Sežane.

Med prečkanjem ceste, verjetno je Ščuka bil namenjen proti Proseku, ga je do smrti zbil s svojim ritmom 26-letni Paolo Zampa s proseške postaje, ki je vozil z Opčin proti Proseku. Kaže, da je zaradi teme opazil pešca le v zadnjem trenutku, ko je že bilo prepozno, da bi preprečil trčenje.

Z avtom povozil mater in hčerko

Ko sta včeraj izven prehoda za pešce 46-letna Maria Dandri por. Pasti iz Ul. Udine 42 in njena 6-letna hčerka Elena prečkali Ulico Udine, ju je povozil z avtom 22-letni Armelore Stran iz Furlanske ceste 10. Mati se je le lažje ranila in bo ozdravela v tednu dni, hčerkico pa so sprejeli v otroško bolnico. Ozdravela bo predvidoma v 15 dneh; če se bo pokazalo, da ima zlomljen gleženj, kot sumijo zdravniki, pa še dlje.

● Slovenska radijska postaja Radio Trst A je v letošnjo dramsko programsko shemo na novo vključila tudi večere umetniške besede. Prvi tak večer je na sporedu da-

nes ob 18. uri posvečen pa je poeziji Otona Župančiča, pesnika slovenske moderne, katerega rojstni dan se spominjamo prav v teh dneh.

Večer umetniške besede z naslovom »GROBOVI TULIJO« je sestavil znani slovenski pisatelj Peter Božič, v produkciji Radia Trst A pa ga je režiral Marko Sosič.

† Dne 25. januarja nas je po kratki boleznj zapustila naša draga

Marija Grgič vd. Kralj

Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalostno vest sporočajo: sin Angel, snaha Lidija, vnuka Marko in Irena, sestre Milka in Vida ter drugo sorodstvo.

Padriče, Lonjer, Trebče, 26. januarja 1985

† Zapustila nas je naša draga mama, nona in pranova

Pierina Sedmak vd. Sulčič

Pogreb, drage pokojnice bo v ponedeljek, 28. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v kriško cerkev.

Žalostno vest sporočajo: hčeri Mira, Rina z možem in nevesta Dragica ter vsi vnuki in pravnuki.

Križ, Koper, 26. januarja 1985

Upravni odbor Doma A. Sirk iz Križa izreka svojemu odborniku Liviju Šemcu in družini občuteno sožalje ob izgubi drage mame in none Pierine.

ŠD Mladina in KD Vesna izrekata Liviju Šemcu in svojem iskreno sožalje ob izgubi drage none.

† V neizmerni žalosti me je zapustil moj ljubljani sin

Robert Giuricich

Pogreb to danes, 26. t.m., ob 13.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v nabrežinski cerkev.

Žalostno vest sporoča: mama Nika in sorodniki.

Nabrežina, 26. januarja 1985

Magda in družina Husu žalujeta ob nenadni smrti

ROBERTA

Danes ponovitev Matička

Če še niste videli Matička v postavitvi Slovenskega stalnega gledališča in režiji Jožeta Babiča, ne zamudite ponovitev znane Linhartove veseligrice, ki bosta danes ob 19.30 in jutri ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu

Danes in jutri pokrajinski kongres KD

Danec in jutri bo na tržaški Pomorski postaji pokrajinski kongres Kršćanske demokracije, na katerem bodo delegati prvič neposredno sami izvolili novega tajnika. Tržaško KD, ki se je po velikem porazu leta 1978 s strani LpT, v zadnjih letih volilno nekoliko opomogla, je doslej vodil morotejec Coslovich, ki je spet med najresnejšimi kandidati za tajnika.

Kongres je važen ne samo zaradi izvolitve novega tajnika, a tudi po tem kako bo ocenil politični položaj na Tržaškem na podlagi zavezništva med listarji, demokristjani in manjšimi laičnimi strankami. Zanimivo bo tudi videti kako bodo demokristjani reagirali na zadnji Cecovinjev predlog za ustanovitve nekakšnega »italijanskega« bloka na bližnjih volitvah v okoliških občinah naše pokrajine. Seghene (PSI) in Coslovich (KD) sta se že odločno izrekla proti predlogu melonarskega predsednika, ki si hoče za vsako ceno pridobiti novih podpor znotraj LpT pred februarско skupščino, potem ko mu je Gambassini že jasno napovedal vojno.

Tonelova brzojavka predsedniku Craxiju

Podpredsednik deželnega sveta Claudio Tonel je poslal ministrskemu predsedniku Craxiju brzojavko v zvezi z izpustitvijo krvnika iz Marzabotta. »Kot občan Trsta, piše Tonel, mesta, ki je bilo odlikovano z zlato kolajno odporništa, mesta, v katerem se nahaja Rižarna z edino nacistično krematorijsko pečjo v zapadni Evropi, v kateri je bilo sežganih tisoče Italijanov, Slovencev, Hrvatov in Judov, mesta z 71 ustreljenimi talci na Opčinah, z 51 obešenimi v Ul. Ghega in s številnimi drugimi mučeniki, izražam globoke občutke grenkobe zaradi neodgovorne izpustitve kriminalca Rederja. Namišljena humanost vaše vlade je razžalila vse tiste, ki so preživeli nacistične pokole in ki so se borili za zmago svobode nad barbarstvom«.

Štoka pri ravnatelju deželne RAI

Deželni svetovalec SSK Drago Štoka se je včeraj sestal z ravnateljem deželne seže RAI Dariom Fiorenzolim, kateremu je obrazložil potrebo, da bi čimprej stekle televizijske oddaje v slovenskem jeziku. Ravnatelj Fiorenzoli je svetovalcu Štoki zagotovil, da se bo osebno zanimal, da bi prišlo v krajšem roku do podpisa sporazuma z državo za omenjene oddaje v slovenščini.

KPI razočarana nad sejo občinskega sveta

Tržaška federacija KPI sporazumno s komunistično skupino v tržaškem občinskem svetu zelo negativno ocenjuje potek tokrove seje tržaškega občinskega sveta, na kateri je tekla beseda o avtonomiji Trsta v sklopu deželne stvarnosti. »Tržaški občinski svet je tako spet zamudil veliko priložnost za razmišljanje o dejanskih problemih našega mesta«, menijo komunisti, ki krivijo za to v prvi vrsti melonarje, češ da so vse skupaj štrumentalizirali le za doseg mesta v deželni vladi. »Na splošno pa se je zelo slabo izkazala tudi koalicija, ki vodi občino in ki je v svoji resoluciji ob podpori MSI samo spet postavila v osrednje vprašanja in težave, ki jih sama ni zmožna rešiti«.

Brzojavka dolinske občine županu iz Marzabotta

Ob podpori vseh svetovalskih skupin je dolinski občinski svet na sinočnji seji odposlal županu pobratenega mesta Marzabotta naslednjo brzojavko:

»V imenu dolinskega občinskega sveta in našega prebivalstva, vam izrekamo in ponovno poudarjamo bratsko ter človeško solidarnost, kot tudi naše zavzemanje za delo in življenje, ki naj vsakodnevno izražata demokracijo in internacionalistična načela naše ustave. Z namenom, da bi se primer Reder v svoji celoti ne ponovil nikoli več«.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

KULTURNI DOM
Anton Tomaž Linhart
**TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI**

komedija v dveh delih
(petih slikah)

Danes, 26. januarja, ob 19.30
in jutri, 27. januarja, ob 16.00.

Predstavi izven abonmaja. Pro-
daja vstopnic eno uro pred pri-
četkom predstav.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

Kulturni dom

LUIGI PIRANDELLO

**Človek s cvetom v ustih
in Cecè**

enodejanki

Režija: SERGEJ VERČ
(izven abonmaja)

PREMIERA

v sredo, 30. januarja, ob 20.30
v prosvetni dvorani na Opčinah.

PONOVITEV

v četrtek, 31. januarja, ob 20.30
v prosvetni dvorani na Opčinah.

gledališča

VERDI

Danes, 26. t. m., ob 17. uri, red S.
osma predstava baletne skupine Grand
Théâtre iz Ženeve. Koreograf Oscar
Araiz.

Gledališče Verdi prireja danes, 26. ja-
nuarja, ob 11. uri za šole koncert or-
kestra Verdi. Vstopnice na razpolago pri
gledališki blagajni (tel. 631-948) po 500
lir.

ROSSETTI

Danes, 26. januarja, ob 20.30 — red
1. sobota — bo gledališče iz Rima
predstavilo delo »Caligola« A. Camusa.
Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju
odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri glav-
ni blagajni v Pasazi Protti.

Jutri, 27. t. m., ob 16. uri (red 1.
nedelja) ponovitev.

Danes, 26. t. m., ob 21. uri bo na
sporedu koncert Lucie Valentini Terra-
ni, ob klavirski spremljavi Ennia Sil-
vestrija.

V ponedeljek, 28. t. m., zaprto zaradi
počitka.

LA CONTRADA — TEATRO CRISTALLO

Danes, 26. t. m., ob 16.30 in 20.30 bo v
gledališču Cristallo na sporedu delo Gol-
donija »Il campiello«, ki ga predstavi
»Venetoteatro« v režiji Sandra Sequija.
Glavni igralci so Ave Ninchi, Elda Al-
bertini, Mariano Rigillo. Prodaja vstop-
nic pri glavni blagajni v Pasazi Protti
2, tel. 65700 - 68311.

Jutri, 27. t. m., ob 16.30 ponovitev.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana

V petek, 1. februarja, ob 19.30: Kon-
cert simfoničnega orkestra Slovenske
filharmonije.

Mala dvorana

Danes, 26. januarja, ob 19.30: F. X.
Kroetz »Ne krop ne vodaz«. Premiera
PDG iz Nove Gorice.

V ponedeljek, 28. t. m., ob 20. uri:

»Nobeno sonce«. Režija Jane Kavčič.

V torek, 29. t. m., ob 18. uri: Sodob-
na gradbena arhitektura Japonske. Pre-
davanje.

Velika sprejemna dvorana

V soboto, 2. februarja, ob 20.30: Tra-
dicionalni 9. veliki ples Big Banda RTV
Ljubljana.

KD KRASNO POLJE
iz Gročane

vabi na

**OBNOVITVENI
OBČNI ZBOR**

ki bo danes, 26. t. m., ob 20.
uri v srenjski hiši v Gročani.

KD KRAŠKI DOM

vabi na

**Koncert godbe na pihala
Prosek - Kontovel**

jutri, 27. t. m., ob 17. uri v
občinski telovadnici v Repnu.

koncerti

Slovenska prosveta v Trstu vabi na
koncert baročne božične glasbe GALLUS
CONSORT, ki bo jutri, 27. t. m., ob 18.
uri v dvorani J. Peterlina, Ul. Doni-
zetti 3, Trst.

Glasbena matica - Sezona 84/85

4. abonmajski koncert

V sredo, 30. t. m., ob 20.30 v Kultur-
nem domu ZAGREBSKI SOLISTI. Umet-
niški vodja Tonko Ninič, solist Stanko
Arnold (trobenta). Na sporedu Händel,
Torelli, Albinoni, Odak. Prodaja vstop-
nic na Glasbeni matici in eno uro pred
pričetkom pri blagajni Kulturnega doma.

Società dei concerti — Tržaško

koncertno društvo

V ponedeljek, 28. t. m., bo v gleda-
lišču Rossetti nastopil violinist UTO
UGHI.

kino

Ariston 16.30 — 21.30 »Paris, Texas«.

Režija W. Wenders.

Eden 15.30 — 22.15 »Baby Cakes«.

Fenice 16.00 — 22.15 »Non ci resta che
piangere«. M. Troisi in R. Benigni.

Excelsior 16.00 — 22.15 »Tutti dentro«.

A. Sordi.

Nazionale Dvorana št. 1 15.15 — 22.00

»Giochi stellari«.

Dvorana št. 2 15.00 — 22.00 »Storia
infinita«.

Dvorana št. 3 15.00 — 22.00 »Grem-
lins«. S. Spielberg.

Mignon 17.00 — 22.15 »Fotografando Pa-
trizia«. Prepovedan mladini pod 18.
letom.

Grattaciolo 17.00 — 22.15 »Bolero exta-
sis«. Bo Derek. Prepovedan mladini
pod 14. letom.

Aurora 17.00 — 22.00 »La signora in
rosso«. G. Wilder.

Capitol 16.30 — 21.30 »Dune«.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Non c'è
due senza quattro«. T. Hill in B.
Spencer.

Lumiere 16.30 — 22.00 »Kramer contro
Kramer«.

Radio 15.30 — 21.30 »Ansia erotica«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Furio«.

razstave

V umetnostni galeriji na Trgu Unità
je do 1. februarja odprta razstava sli-
karja Nisa Russiana.

razna obvestila

Kmetijska zadruga v Trstu obvešča,
da bo torkla v Boljuncu delovala še
danes, 26. januarja.

Zveza cerkvenih pevskih zborov skli-
cuje danes, 26. t. m., ob 19. uri na se-
dežu Slovenske prosvete v Ul. Donizet-
ti 3 OBČNI ZBOR in toplo vabi pred-
stavnike vseh cerkvenih pevskih zborov
na Tržaškem, da se ga udeležijo in s
svojim sodelovanjem prispevajo k uspe-
hu slednjega.

Kriška sekcija KPI prireja jutri, 27.
t. m., ob 17. uri v kriškem Ljudskem
domu proslavo ob 40-letnici smrti J.
Verginelle. Sodelujeta moški zbor in
godba na pihala Vesna.

V domu J. Ukmar v škednju bo ju-
tri, 27. t. m., ob 16. uri ALJOŠA ŽE-
RJAL predvajal svoje filme.

MLADINSKI KROŽEK BREG

priredi

danes, 26. januarja, ob 20.30 v
gledališču F. Prešeren v Bo-
ljuncu

PLES

**Prireditve in sporočila
kulturnih društev
in organizacij**

KD F. Venturini priredi jutri, 27.
t. m., ob 17. uri v kulturnem centru
A. Ukmar - Miro pri Domju gostovanje
dramske skupine SKD Tabor z Opčin
s Tavčarjevim delom »Pekel je pač pe-
kel«. Režija D. Gorup.

PD Mačkolje vabi jutri, 27. januarja,
ob 17. uri na slovenski kulturni praznik.
Na sporedu je srečanje s pesnikom Al-
bertom Miklavcem. Predstavi ga soro-
jak Albin Grmek, pel bo društveni me-
šani zbor, mladi pa bodo podali reci-
tacije.

Društvo slovenskih izobražencev in
Kulturo združenje Most vabita na pre-
davanje, ki bo v ponedeljek, 28. t. m.,
ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Ul. Do-
nizetti 3 »TARAS KERMAUNER PO-
DOŽIVLJA KRALJEVE FREŠKE NA
PRIMORSKEM, S POSEBNIM OZIROM
NA AVBERSKO CERKEV«. Sledil bo
razgovor o položaju in varstvu sakral-
ne dediščine na Primorskem.

čestitke

V četrtek je praznovala **KRISTINA
CORVA** 10. rojstni dan. Vse, kar si sa-
ma želi, ji voščijo vsi, ki jo imajo
radi.

V sredo, 23. t. m., je slavil 70. rojst-
ni dan **JOŽE KRALJ** iz Slivnega. Še
na mnoga zdrava leta mu kličejo žena
Angela, hči Božena in sinova Boris in
Miloš z družinami.

V ponedeljek praznuje 85 let naš dra-
gi mož, oče, nono in pranono **IGNAC-
SLAVKO PERTOT**. Vsi svojci in sorod-
niki mu želijo še mnogo zdravih let.

Tržaška občina je pričela z vsako-
letnim štetjem organizacij prostovolj-
cev. Zato poziva vse tovrstne organi-
zacije, ki niso bile vključene v štetje
1983, da pošljejo na občinski urad za
socialno skrbstvo kopijo ustanovnega
akta in statuta do 10. februarja.

menjalnica

25. 1. 1985

Ameriški dolar	1.438.—
Kanadski dolar	1.460.—
Švicarski frank	731.—
Danska krona	170.—
Norveška krona	210.—
Švedska krona	213.—
Holandski florint	543.—
Francoski frank	199.50
Belgijski frank	28.50
Funt sterling	2.170.—
Irski sterling	1.900.—
Nemška marka	613.—
Avstrijski šiling	87.10
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	7.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.500.—
Grška dramma	15.—
Debeli dinar	7.70
Drobni dinar	7.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

včeraj-danes

Danes, **SOBOTA**, 26. januarja
PAVLA

Sonce vzide ob 7.33 in zatone ob 17.02
— Dolžina dneva 9.29 — Luna vzide ob
10.16 in zatone ob 22.39.

Jutri, **NEDELJA**, 27. januarja
JANEZ

Vreme včeraj: temperatura zraka 5
stopinj, zračni tlak 1015.7 mb ustaljen,
brezvetrje, vlaga 66-odstotna, nebo ob-
lačno, morje mirno, temperatura morja
8,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Federica Milana,
Claudia Antonini, Andrea Maiani, Valen-
tina Liva, Erik Cernigoi, Michele Sa-
lerno, Nataša Doglia.

UMRLI SO: 61-letni Alessandro Lu-
ches, 82-letni Amedeo Ive, 71-letni Gio-
vanni Nicolini, 74-letni Giovanni Moret-
ti, 86-letna Pierina Sedmak, 32-letni Ro-
berto Giuricich, 77-letna Elena Postog-
na, 80-letna Roberta Schattaneck, 80-
letna Emma Antonas por. Giraldu, 69-
letni Paolo Bandelli, 90-letni Giuseppe
Danesi, 91-letni Giorgio Giorgacopulo,
95-letna Orsola Kraljevic vd. Zorzenon,
43-letna Mariailuisa Perin vd. Sabadin,
81-letna Paola Fragiaco vd. Siniga-
glia, 78-letni Antonio Maurici.

OKLICI: univerzitetni raziskovalec Jan
Kaspar in šolnica Floriana Tedone, u-
radnik Paolo Zennaro in uradnica Cristina
Crosilla, državni uslužbenec Ta-
maro Santagata in brezposelna Raffaella
Mabotta, vodja podjetja Bruno Turina
in gospodinja Gabriella Angelucci, šofer
Franco Ellero in prodajalka Flavia Boi-
co, trgovec Giuseppe Candido in trgo-
vka Caterina Reale, finančni stražnik
Mauro Angeloni in gospodinja Cinzia
Mininni.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Ber-
nini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV.
aprila 6, Nabrežina, Boljunc, Milje
(Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Na-
brežina, Boljunc, Milje (Lugomare Ve-
nezia 3).

izleti

KD Rdeča zvezda obvešča vse udele-
žence jutrišnjega smučarskega izleta v
Trbiž, da bo odhod ob 7. uri iz Zgo-
nika in ob 7.15 iz Saleža.

mali oglasi

OSMICO ima Anton Bole pri Piščancih.
MIRKO IN DANILA točita belo in črno
vino v Zabrežcu št. 4.
KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU spo-
roča svojim odjemalcem, da sprejema
naročila za semenski krompir.
LJUBITELJU ŽIVALI podarim mladega
ovčarja. Tel. 226-577.

PRIVATNIK prodaja v Boljuncu 3-sobno
stanovanje, kuhinja, dnevna soba, ga-
raža. Tel. 226-229 od 17. do 20. ure.
SLIKAR - KIPAR (beneška akademija)
izvaja dela zainteresiranim osebam po
naročilu. Tel. 040/566-249 ob urah obe-
dov: Giorgio.

**PODJETJE IŠČE TAJNICO - PREVA-
JALCO** za angleščino, francoščino,
nemščino in italijanščino, z odličnim
znanjem stenografije in strojepisja, do-
brih manir, z višješolsko izobrazbo,
prijetne zunanosti, pripravljena poto-
vati. Primerno visoka plača, tudi če
je prva služba. Ponudbe, samo če
ustreza navadenim pogojem, poslati na
La Romana Fiduciaria S.p.A. - Pia-
za Solferino 5 - 10121 Torino.

OSMICO ima Robert Pipan v Mavhi-
njah.

KUHAR iz Slovenije išče honorarno za-
poslitev za dobo 6 mesecev. Informa-
cije: tel. 040/228-142.

AGENCIJA RIVIERA prodaja v šked-
nju stanovanje s pogledom na morje:
dnevna soba, kuhinja, spalnica, kopal-
nica, shramba: 50 kv. m. Za informa-
cije telefonirati na št. 224-426.

OSMICO ima v Dolini št. 45 Josip Lo-
vriha. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrovska v
Zagradcu št. 1. Toči črno in belo vino.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761,
predpraznična od 14. do 20. ure in pra-
znična od 8. do 20. ure.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel.
226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel.
225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sestjan:
tel. 299-197.

Igrača je otroku
resna stvar

ORVISI

zanj ima
najboljši dar

TRST — UL. PONCHIELLI 3

Cav. LUIGI PRESEL s. a. s.

G. Presel & C.

ELEKTRIČNE NAPELJAVE

- + civilne
- + industrijske
- + preureditev
- + prilagoditev na veljavne predpise
- + revizija
- + vzdrževanje
- + ugotavljanje okvar

SEDEŽ, DIREKCIJA in TEHNIČNI URAD:

TRST - Ul. S. Frančiška 16 - Tel. 040/768121-2

Specializirana trgovina za

SMUČI

TURNO SMUČANJE

VZDRŽEVANJE SMUČI

Ob nakupu darilo za vas!

TRŽIČ - Ulica Parini 5

Telefon 0481/45735

Zabeležite si naslednje cene...

in ugotovili boste, da se vam ne izplača iskati. Nuovi Magazzini Gerbini.

Nekaj primerov:

969 tisoč	BARVNI TELEVIZOR GRUNDIG 22 PALCEV daljinsko voden z decoderjem in televideom	97 tisoč	LIKALNIK VAPORSIMAC Z LOČENO POSODO ZA VODO	769 tisoč	BARVNI TELEVIZOR PHILIPS 22 PALCEV DALJINSKO VODEN	299 tisoč	PRALNI STROJ CANDY 5 KG INOX BOBEN
899 tisoč	HI-FI APARAT AKAI PRO 304 2 x 30 WATT Z ZVOČNIKOMA	69 tisoč	RADIO BUDILKA GRUNDIG 2 SERIJI VALOVNIH DOLŽIN Z REZERVNO BATERIJO	299 tisoč	HLADILNIK IGNIS 230 LITROV Z ZMRZOVALNIKOM	459 tisoč	BARVNI TELEVIZOR GRUNDIG 15 PALCEV

Trst - Ul. Rossetti 6, Ul. Giotto 8 - Tel. 795309 - 795313

film - film - film

ureja kinoatelje

filmi na tv zaslonu

IL MISTERO DEL FALCO

»The Maltese Falcon«
Malteški sokol - 1941

Režija in scenarij: John Huston.

Igrajo: Humphrey Bogart, Mary Astor, Peter Lorre in Sidney Greenstreet

RAI 3, v sredo, 30. januarja, ob 20.30.

Zasebni detektiv se zaljubi v varovanko in zaradi nje se zaplete v dramatičen spopad s tolpo gangsterjev. Vsi iščejo zlati kipec, ki predstavlja »malteškega sokola«, dokler se ne izkaže, v presenetljivem razpletu, da gre za ponaredbu, za goljufijo... To je Hustonov prvenec in še danes velja za njegovo najboljšo delo in po vsej verjetnosti za prvi primer »policijskega akcijskega« filma. Zasluga gre seveda tudi predlogi, krasnemu »črnemu« romanu z istim naslovom, izpod peresa bivšega detektiva Pinkertonne agencije, Dashiella Hammetta.

Omembe vreden je izreden Bogartov portret ciničnega a tudi čustvenega detektiva, ki pade pogosto v kašo, ampak se vedno znajde z možnostjo in dostojanstvom. Zanimiv je tudi dvoumen, problematičen, »različen« nastop P. Lorrreja, zanimivega nemško-ameriškega igralca, kateremu posveča RAI 2 prav v tem času vrsto filmskih nedeljskih matinej: ta teden, juntri, 27. t.m., je na sporedu ob 11.50 **Grazie Mr. Moto** (Hvala Mr. Moto), v režiji Normana Fosterja.

QUANDO VOLANO LE CICOGNE

»Letjat žuravli«

Žerjavi letijo — 1957

Režija: Mihajl Kalatozov

Igrajo: Tatjana Samojlova, Aleksej Batalov, A. Svorin, S. Haritonova

Atr - Rete 10, v sredo, 30. januarja, ob 20.30.

Mlada Sovjetinja, ki ji vojna vihra odpelje daleč proč zaročenca Borisa, se mora omožiti s človekom, ki jo je posilil... Zato išče zatočišča v Sibiriji, tu pričakuje (zaman) kot bolničarka povratek ljubljeneja, ki je padel. Tipična sovjetska melodrama, poduhovljena, lirčna in sentimentalna, kolikor je treba, da postane uspešnica tudi na zahodnih tržiščih. V resnici je uspelo Kalatozovu ustvariti dober film, izven kalupov in konvencij tedaj (in sedaj?) še prevladujočega socrealizma v sovjetski kinematografiji in umetnosti rasploh. Premišljeno in navdahnjeno delo, za katero je moral čakati več kot 20 let, je dopolnil s poznejšim **Neodposlanim pismom** iz 1960. Duša obeh filmov pa je bila T. Samojlova, ki je kot glavna igralka pokazala izredno svežo in subtilno interpretacijo.

MONTENEGRO TANGO

Mister Montenegro — 1982

Režija: Dušan Makavejev

Igrajo: Susan Anspach, Erland Josephson itd.

RAI 3, v četrtek, 31. januarja, ob 20.30.

BRITANNIA HOSPITAL — 1982

Režija: Lindsay Anderson

Igrajo: Joan Plowright, Jill Bennett

Italia 1, v četrtek, 31. januarja, ob 20.30.

Groteska, črni humor, surrealnost so že od nekdaj konstante določene angleške komedije. Noter in izven »britanske bolnišnice« se vratolomno odvijajo tri vzporedne zgodbe... od katerih je baje (tako piše **Onda tivù**) najbolj presunljiva prigoda doktorja Millerja, ki želi vdahnuti življenje človeškemu telesu, ki ga je »sestavil« z deli drugih neživih teles. Anderson je med soustanovitelj revije Sequence, ki je zrevolucionirala filmsko teorijo in prakso na Angleškem. Generacija kritikov, v kateri so bili soudeleženi med drugimi tudi Reisz in Richardson, je najprej preusmerila takratno prepslošno in neživljenjsko akademsko kritiko v bolj stvarno in »angažirano« pristopanje do filmske kulture. Nadejajo so vsi tri novi teoretični izpričali in udejavnili tudi s produkcijo svoja estetsko in poetska načela. Od Andersonovega opusa navedimo le, poleg

zelo dognanih dokumentarnih del, njegov prvenec in tudi najbolj uspel film **Športno življenje** iz 1963 in Če... iz 1968, zlatá palma v Cannesu naslednje leto.

ANDROMEDA

»The Andromeda Strain«

Rod Andromede — 1970

Režija: Robert Wise

Igrajo: Arthur Hill, James Olson, David Wayne

Italia 1, v petek, 1. februarja, ob 20.30

S tem filmom bodo prišli na svoj račun ljubitelji znanstvene fantastike, saj je ta Wisejev film nastal po zelo branem istoimenskem romanu Michaela Crichtona, ki je z Bradburyjem, Asimovom in še kom med najbolj znanimi pisci znanstvene fantastike. Zgodba je prav tako znana: gre za skupino znanstvenikov, ki skušajo rečiti naselje, okuženo z neznano snovjo.

R. Wise pa spada, po merilih evropske kritike, v tisto kategorijo ameriških režiserjev, ki ob perfektnem obvladanju filmske tehnike, oziroma »obrbi«, niso pokazali kdove kakšnih osebnih avtorskih potez. Z razliko od ostalih »obrtnikov« se lahko ponaša s tem, da je bil montažer Wellesovih **Državljan Kane** in **Ambersonovih** in to se mu pozna v vseh, zgolj komercialnih, ali bolj angažiranih delih.

PELLE DI SERPENTE

»The fugitive Kind« — 1959

Režija: Sidney Lumet

Igrata: Anna Magnani, Marlon Brando

Rete 4, v petek, 1. februarja, ob 22.30

Razposajen mladinec, se po nenehnem vdranju in životarjenju iz dneva v dan skuša ustaviti, ustaliti svoje bivanje. Pri tem mu pomaga ženska starejša od njega in nezadovoljna s svojim zakonom.

Tu velja komentirati doprinos vseh treh soustvarjalcev filma. Najprej Magnanijeva, po enkratnem neorealističnem obdobju, ko je zablestela v Rossellinijevih in Viscontijevem filmu, je odšla za pet let v Hollywood, kjer je poleg tega filma pustvarila pomenljivo vlogo v Mannovem **La rosa tatuata** (Tetovirana vrtnica), za katero je dobila oskarja.

Brando še kar učinkovito posnema samega sebe oziroma vzorec protikonformističnega in upornega mladega človeka. Krasno se prepleta in kontrastira njegova nervozna in instinktivna (po Stanislavskem in Strasbergu) igra z naravno in realistično »rimsko« kretinjo Magnanijeve. Film je nastal po drami Tennesseeja Williamsa, po njem je Lumet pripravil še zelo tehtni filmski predelavi dveh gledaliških klasikov, Millerjevega **Pogleda** čez most in O'Neillovega **Dolkega** potovanja v noč.

beležke

Odkar sledimo bolj pozorno in sistematično filmskim sporedom raznih televizij, to predvsem v zvezi s pripravo te rubrike, ugotavljamo, včasih ježno, včasih resignirano, da skoraj vse postaje, z izjemo državnih, programirajo v svojih »palimpsestih« najboljše filme (t.j. umetniške, kinotečne, idr.) ob nemogočih urah. Ali zelo zgodaj ali pozno v noč. Vmes pa vsi dobro vemo, kaj je na sporedu: risanke, kratki in telefilmi, kvizi, varjeteji, »dallasi« in telenovele, seveda med rafali reklamnih vložkov. A ne bi tu moralizirali. Tako je, zaenkrat. Dokler se vsa zadeva ne uredi pravno in politično.

Hoteli bi le opozoriti na dejstvo, da bodo verjetno najzanimivejši filmi tega tedna na ogled komaj po 23.30, 24.30. Našteli smo vsaj 9 takih naslovov in jih nismo namenoma vstavili v naš tedenski izbor. Vsekakor prilagamo seznam le-teh za najbolj vztrajne ljubitelje 7. umetnosti. Jutri je na Canale 5, ob 00.25 **Il ritorno di Harry ollings** (Peter Fonda). V ponedeljek, na Rete 4, ob 23.20: **La cuccagna** (U. Tognazzi) in na Canale, 5 ob 00.25: **L'isola di corallo** (Huston, Bogart in E. G. Robinson). V torek kar dva Raya, na Rete 4, ob 23.20: **La vera storia di Jess il bandito** in na Canale 5, ob 23.05: **Johnny Guitar**. V sredo na Elefante po 23.00: **Kosmos anno 2000** (Bondarčuk). V četrtek spet Huston in Bogart v **Il tesoro della Sierra Madre**, na Rete 4, ob 23.50. V petek pa celo na RAI 3, ob 23.15: **La città del jazz** (Armstrong) in na Canale 5, ob 24.00: **L'abisso** (Losey).

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 8.30 Zimski šport
- 10.40 Trideset let zgodovine: Leto 1956
- 11.55 Vremenska napoved
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Colpo al cuore - TV film
- 12.30 Check-up - Oddaja o medicini
- 13.30 Dnevnik
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute..
- 14.00 Prisma
- 14.30 Športna sobota
- 16.30 Posebnosti iz parlamenta
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Il sabato dello Zecchino
- 18.05 Izžrebanje loterije
- 18.10 Nabožna oddaja
- 18.20 Napoved programov za prihodnje dni
- 18.40 Il gioco dei mestieri - 12. oddaja
- 19.35 Almanah in Vremenska napoved
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Il tastomatto - 3. oddaja
- 22.00 Dnevnik
- 22.10 La moglie ingenua e il marito malato - TV priredba
- 23.50 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 10.00 Dnevi Evrope
- 10.30 Napoved programov za prihodnje dni
- 10.45 La presidentessa - TV priredba
- 12.30 Dnevnik 2 - Start
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.25 Dnevnik 2
- Zdravnikov nasveti
- 13.30 Dnevnik 2 - Lepa Italija
- 14.00 Šola in vzgoja:

- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 Izžrebanje loterije
- 14.40 Play Time - film
- Igrajo: Jacques Tati, Barbara Dennek, Rita Maiden
- 16.35 Sereno variabile - 1. del
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Sereno variabile - 2. del
- 17.50 »N« 10 - oddaja o nogometu
- 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
- 18.40 L'ispettore Derrick - TV film
- Meteo 2 - Vremenska napoved
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.20 Dnevnik 2 - Šport
- 20.30 Atlantic City USA - film
- Igrajo: Burt Lancaster, Susan Saradon, Michel Piccoli
- 23.10 Polčas košarkarske tekme
- 23.55 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.45 Šola in vzgoja: Kemija v kmetijstvu
- 16.15 Šola in vzgoja: Okolje in človek
- 16.45 L'albero dei desideri - film
- Igrajo: Lika Kavtaradze, Zaza Kolešvilili, Sofiko Čiaurelli
- 18.25 Il pollice
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Geo: avantura in odkritje
- 20.15 Napoved programov za prihodnje dni
- 20.30 I nuovi mondi di Don Chisciotte
- 21.00 Il nuovo Teatro Regio ha dieci anni
- 22.05 Dnevnik 3
- 22.40 Miss - TV nadalj.
- 23.35 Jazz club

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 7.45 Teletekst
- 8.00 Poročila
- Otroška matineja - ponovitev oddaj
- 8.05 Deček z zelenimi prsi
- 8.20 Domišljija je povsod doma: Ljubzensko pismo
- 8.35 Sivi volk - dokumentarec
- 9.00 Miti in legende, egipčanski miti: Iz zgodovine verovanj starih Egipčanov
- 9.15 Otroška televizija: Rdeča oddaja
- 9.55 SP v smučarskih tekih
- 11.50 Svetovni pokal in smučanju
- 13.00 Poročila
- 13.25 SP v smučanju
- 15.55 Poročila
- 16.00 Spoznano neznano: Oddaja o znanosti
- 17.00 PJ v košarki
- 18.30 Obiskujemo slovenske muzeje in galerije
- 19.10 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna

- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Naše 35. srečanje
- 21.55 Zrcalo tedna
- 21.55 California Kid - film
- 23.05 Poročila

Koper

- 14.00 Novice
- 14.05 Visok pritisk - Glasbena oddaja
- 15.00 Smučanje
- 16.00 Smučanje
- 17.00 Košarka
- 18.30 Tek na smučeh
- 19.00 Rezervirano za znanost
- 19.00 TV D - Stičišče
- 19.50 Helzacomic
- 20.25 Noč čednosti v javni hiši - film
- 21.50 TV D - Vse danes
- 22.00 Bob IV
- 23.00 Zdravnik in pacient

Zagreb

- 8.55 TV v šoli
- 16.45 Poročila
- 18.25 To je to - dok.
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Igrani film
- 22.00 Od dopisnika iz Mehike

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Mammy fa per tutti - TV film
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.30 Maude - TV film
- 10.00 Il re dei falsari - film
- 11.55 Nonsolomoda
- 12.50 Il pranzo è servito - kviz
- 13.30 Hotel - TV film
- 15.30 A cavallo della tigre - film
- 17.30 TV film
- 18.00 Record
- 19.30 Zig Zag - kviz
- 20.30 Premiattissima
- 23.15 Anteprima
- 23.45 Ardenne '44: un inferno - film

RETEQUATTRO

- 8.50 Brillante - TV novela
- 9.40 Alla ricerca di un sogno TV film
- 10.30 Alice - TV film
- 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
- 11.20 Samba d'amore - TV novela
- 12.00 Febbre d'amore - TV film
- 12.45 Alice - TV film
- 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
- 13.45 Caccia al 13 - Oddaja o športu
- 14.15 Brillante - TV novela
- 15.10 Cuore - risanka
- Piccole donne - risanka
- Papà, caro papà - TV film
- 16.20 I giorni di Brian - TV film
- 17.15 Delphi Bureau - TV film
- 18.05 Febbre d'amore - TV novela
- 19.25 M'ama non m'ama
- Nagradno tekmovanje
- 20.30 Cartouche - film
- 22.30 Lanigan - TV film
- 23.50 Il selvaggio - film

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 Nanà - film
- 11.30 Sanford and Son - TV film
- 12.00 Agenzia Rockford
- 13.00 Angeli volanti - TV film
- 14.00 Šport

- 16.00 Bim Bum Bam
- Chappy - risanka
- Lalabel - risanka
- Lucy May - risanka

- 17.40 Musica è
- 18.40 Squadra anticrimine - TV film
- 19.50 Il giro del mondo di Willy Fog risanka

- 20.30 Automan - TV. film
- 21.30 Hazzard - TV film
- 22.30 Il principe delle stelle - TV film
- 23.30 DeeJay Television
- Video Music Non Stop

TELEPADOVA

- 13.00 Šport
- 14.00 Doppio gioco a San Francisco film
- 15.00 Dottor Slump e Arale - risanka
- 15.30 Yattaman - risanka
- 16.00 Firehouse Squadra 23 - TV film
- 17.00 Irohore - risanka
- 17.30 Gatchman - risanka
- 18.00 Rocky Joe - risanka
- 18.30 Lamù - risanka
- 19.00 Lupin III - risanka
- 19.20 Illusione d'amore - TV film
- 19.50 Marcia nuziale - TV film
- 20.20 La macchina dell'amore - film
- 23.30 Baciarmi, Kate - film

TRIVENETA

- 9.30 Divja narava - dok.
- 10.00 Film
- 14.00 Dražba preprog
- 20.30 Il molto onorevole agente di Sua Maestà Britannica - film

TELEFRIULI

- 14.20 Nogomet
- 16.00 Superclassifica show
- 16.50 Risanka
- 18.30 Divji svet živali - Dokumentarec
- 19.00 Detective in pantofole - TV film
- 20.30 Il rosso e l'oro - film
- 22.15 A tutto sci
- 22.40 Wehrmacht ora zero - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba - (7.40) Pravljičica - (8.10) Kulturni dogodki - (8.40) Slovenske popevke; 9.00-13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik - (10.10) Repentabor 1984, glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe - (11.30) Beležka - (11.40) Glasbeni potpuri - (12.00) »Glas od Režije« - (12.30) Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10-17.00 Radijsko popoldne: Otroški kotiček: »Igrajo se pravljice«. - (14.30) Glasbeni listi - (15.00) Z Gershwinom od popevke do opere - (15.20) Glasbeni listi - (16.00) Naša šolska obzorja - (16.30) Glasbeni listi; 17.10-19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba 3. mednarodno violinsko tekmovanje - (18.00) Dramska vetrovnica: Večer umetniške poezije: Oton Župančič: »Grobovi tulijok«. Sestavil Peter Božič. Režija: Marko Sosič. Produkcija: Radio Trst A - (18.40) Glasbena priloga.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz

RADIO KOPER
(Slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 0.00-4.30 Nočni program radia Koper; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - med glasbo Kruh in sol Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Pesem tedna; 17.00 Microchip; 17.15 Zamejska reportaža; 17.40 Glasbena starinarnica; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev - jutranji program; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 9.15 Casadei Sonora; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pop-evka tedna; 10.35 Vstop prost; 11.00 Dvojne tračnice; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pičice na i; 14.35 Popoldanski program; 14.35 Oddaja o športu; 16.32 Glasbeni vikend; 16.55 Pismo iz...; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.02 Zeleni val; 9.00 Zeleni val weekend; 10.15 Black-out; 11.00 Glasbena srečanja; 11.44 Magična svetilka; 12.26 Zgodovinske osebnosti; 13.25 Master; 14.25 »Il ragazzo di Parigi« - radij. priredba; 15.03 Verietà varietà; 16.30 Doppio gioco; 18.00 Obiettivi Evropa; 18.30 Glasbena oddaja; 19.20 Ci siamo anche noi; 20.40 Lo spettatore assurdo - nadaljevanka; 21.03 Z, kot zdravje; 22.27 Gledališka predstava; 23.05 Telefonski poziv - nočni program.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Jutranji program; 8.05 Šola in vzgoja; 8.10 Radiodue predstavlja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.06 Programi pristopanja; 11.00 Long Playing Hit; 12.45 Hit Parade; 15.00 La strada delle padelle di latta; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 Per Lucrezia - radij. priredba; 19.50 Eri forte, papà; 21.00 Simfonični koncert; 23.00 Eri forte, papà - nočni program.

LJUBLJANA

4.30, 6.30, 8.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Sobotna matineja; 10.05 Pojte z nami; 10.25 Lahka glasba; 11.05 Svetovna reportaža; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.10-14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.05 Kulturna panorama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10-15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 - Zunanje politični magazin; 18.00 Škatlica z godbo; 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute s kvartetom godal; 20.00-23.00 Slovenem po svetu; Domovina je ena; Mladi mostovi; Naši kraji in ljudje; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Od tod do polnoči.

BERITE

Novi
Matajur

Na pokrajini sestanek z župani treh slovenskih občin

Vzpodbuda za reševanje vprašanj slovenskih šol

O številnih vprašanjih s področja šolstva je tekla beseda na četrtkovem srečanju županov doberdobske, sovodenjske in števerjanske občine in njihovih sodelavcev s predsednikom goriške pokrajinske uprave, prof. Silvijem Cumpeto in člani pokrajinskega odbora. Pobudo za srečanje, ki je pravzaprav prvo te vrste, so dali župani treh slovenskih občin že konec lanskega leta. Vprašanje zagotavljanja primernih šolskih prostorov za slovenske srednje šole v Gorici, ki je pravzaprav aktualno že vsa leta po vojni, je postalo zelo nujno prav v zadnjem času. Letos namreč poteče najemninska pogodba z goriško nadškofijo, ki je lastnik stavbe, kjer je nastanjena večina srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Gorici. Slišati pa je tudi, vse pogostejše, glasove, da namerava lastnik stavbo prodati.

Če je bilo v prejšnjih letih z reševanjem prostorskih problemov slovenske šole mogoče še nekako odlašati, je položaj danes bistveno drugačen in seveda silijo tako goriško občinsko upravo, kakor pokrajino (v stavbi semenišča je namreč tudi sekcija zavoda Žiga Zois, ki je v pristojnosti pokrajine) v iskanje ustreznih rešitev.

Kljub različnim pristojnostim pokrajine in goriške občine pa bi kazalo vprašanje zagotavljanja ustreznih šolskih prostorov za slovenske šole v Gorici reševati globalno, z dogovarja-

njem med posameznimi ustanovami, pa tudi ob posvetovanju z različnimi komponentami slovenske narodnostne skupnosti, so poudarili na sestanku.

Nevarnost, da bi se nekaj sto dijakov tako rekoč čez noč znašlo na cesti, ni tako neposredna, je v svojem posegu ugotovil predsednik pokrajinske uprave ter zagotovil najširše razumevanje in pripravljenost pokrajinske uprave za iskanje ustreznih rešitev.

V primeru, da bi se morale šole izseliti iz stavbe semenišča pa ima pokrajina že pripravljeno rešitev, kam preseliti sekcijo zavoda Žiga Zois. V katere prostore bi se šola vselila, v primeru potrebe, pa na sestanku ni bilo povedano.

V pogovoru s predstavniki goriške pokrajinske uprave so župani treh slovenskih občin opozorili, da je reševanje vprašanja zagotavljanja ustreznih šolskih prostorov, glede na nujnost posegov, mogoče razdeliti v dva dela. Zapleti v zvezi s stavbo semenišča dajejo temu vprašanju prednost, vendar pa ostaja še zmeraj odprto tudi vprašanje gradnje južnega šolskega centra, seveda ob spoštovanju različnih pristojnosti pokrajine in občine.

Na srečanju je bil govor tudi o nekaterih drugih aspektih vprašanja: tako sta pokrajinska odbornika Fabbro in Bressan podčrtala dosedanje

konkretne posege (osebje, izredni posegi za vzdrževanje prostorov) v zvezi z zavodom Žiga Zois, medtem ko je odbornik Gallarotti predložil težave finančnega značaja, ki naj bi zavirale hitrejši potek reševanja tega vprašanja, ki zadeva ne samo slovenske, ampak tudi nekatere italijanske zavode.

Ob zaključku skoraj dveurnega govora je predsednik pokrajine Cumpeta pozitivno ocenil srečanje ter posebej naglasil pripravljenost in razumevanje pokrajine za potrebe slovenske narodnostne skupnosti in posebej za specifične potrebe na področju šolstva. Zagotovil je tudi, da bo s to

problematiko seznanil ob torkovem obisku tudi član senatne komisije. Udeleženci srečanja so soglašali, da je treba s takim načinom sodelovanja in dela, usmerjenega v reševanje specifičnih vprašanj, nadaljevati. Poleg predsednika pokrajinske uprave prof. Cumpete in podpredsednika Fabbra, so se srečanja udeležili še odborniki Špacapan, Gallarotti, Bressan in Bevilacqua. V predstavništvu občin pa so bili dr. Mario Lavrenčič z odbornikom Karlom Černičem, Vid Primožič z odbornikom Vladom Klemšetom in Stanislav Klanjšček.

(Na sliki: predstavniki občin in pokrajine med pogovorom).

Promet nad vsakim pričakovanjem

V lanskem letu 95.000 tovornjakov čez mejni prehod Štandrež - Vrtojba

V lanskem letu so na goriškem mejnem prehodu Štandrež - Vrtojba za beležili 95 tisoč prehodov tovornjakov, kar je vsekakor veliko več od normalno predvidenih letnih tovornih vozil, ki so šla čez ta mejni prehod v prejšnjih letih. S tem podatkom so upravitelji družbe za omejeno postajališče SDAG seznanili člane goriškega občinskega odbora. Seveda je bilo izraženo zadovoljstvo nad takim prometom, pa čeprav se onstran meje odvija po zastarelih cestah. Istočasno pa so bila proučena še vedno odprta vprašanja, ki so v zvezi z omejenim postajališčem in tudi z avtopotom, ki je v gradnji na Jeremitišču.

Upravitelji se pritožujejo zaradi več stvari, prevzeli so od občine v upravljanje vse naprave na omejenem postajališču. Državne uprave, ki so vzele v najem nekatere naprave (carina, policija, finančna straža itd.), plačujejo najemnino za njihove prostore z velikimi zamudami, kar povzroča že

od vsega začetka družbi več težav.

Na postajališču pa bi bilo treba zgraditi še marsikaj. Najprej upepeljevalnik odpadkov, ki je po obstoječih zakonih predviden na omejenih postajališčih. Povečati bi bilo treba hleve za živino. Zgraditi bi bilo treba novo stavbo znotraj carinskega območja. Ta naj bi bila na voljo šoferjem, ki so primorani tam čakati na zaključek carinskih formalnosti. Ker na postajališču manjka poslovnih prostorov bi del te stavbe lahko dali v najem špediterjem.

Zastopniki družbe SDAG so nadalje hoteli vedeti, kdaj bi lahko razpolagali s strukturami na avtopotu, ki jih bodo v kratkem dokončali. Gre za strukture, ki so še sedaj na 9 tisoč kvadratnih metrih. Občinski upravitelj so predlagali, da bi se čimprej pričele graditi stavbe, predvidene v drugi transi. Tu naj bi bila tudi večja delavnica za popraviljanje tovornih vozil. Služila bi lahko tudi za poprav-

ljanje avtobusov javnih prevoznih podjetij na Goriškem in tudi številnim goriškim avtoprevoznikom. Ker specializirane delavnice za popraviljanje tovornjakov v Gorici ni, se morajo naši avtoprevozniki obračati za vse usluge drugam, največ v Videm. V taki delavnici v Gorici pa bi dobilo zaposlitev kar precej desetih ljudi.

Vpis v šole do 30. januarja

Ministrstvo za šolstvo je odredilo, da se rok za predpis učencev in dijakov v šole vseh stopenj za prihodnje šolsko leto podaljša do 30. januarja. To zato, ker ni mogla marsikatera družina izpolniti te dolžnosti v prvotno predvidenem roku, zaradi slabih vremenskih razmer v vsej državi. To seveda velja tudi za vpis v razne slovenske šole. Še je čas, da starši napravijo njihovo dolžnost.

Odlikovanje župnika iz Volč

TOLMIN — Predsednik Občinske skupščine Marjan Rozman je nedavno izročil visoko državno oblikovanje župniku iz Volč, Milanu Sirku. Predsedstvo Jugoslavije mu je z ukazom št. 121 z dne 25. decembra 1984 podelilo Red zaslug za narod s srebrno zvezdo. Odlikovan je bil za zasluge in uspehe pri delu, pomembnem pri socialistični graditvi države.

Kot je bilo povedano v obrazložitvi je Milan Sirk dolgoletni aktivni član Slovenskega duhovniškega društva in je bil že tretji mandat izvoljen za predsednika Primorske podružnice omenjenega Društva. V družbeno življenje tolminske občine se aktivno vključuje kot član Koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi, ki deluje pri občinski organizaciji Socialistične zveze. Kot zavezanec in napreden duhovnik si je Milan Sirk zmeraj prizadeval za dobre in ustvarjalne odnose med cerkvijo in samoupravno družbo. Hkrati je eden tistih duhovnikov, ki se vključuje v življenje kraja, kjer živi. (m. d.)

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Al Redentore, Ul. Fratelli Roselli, tel. 72-340.

Z izsiljevanjem so hoteli iztržiti 417 milijonov lir

Pred goriškim okrožnim sodiščem je bil včeraj proces proti bratoma, 38-letnemu Ginu in 40-letnemu Vittorinu Gravu (oba sta v priporu) s stalnim bivališčem v kraju Resiutta (na Bili) v videmski pokrajini ter proti 46-letnemu podoficirju karabinjerjev Lucianu Tottiju, zaradi posesti ukradenega blaga z obtežljivimi okoliščinami in zaradi poskusa izsiljevanja. Brata Grava sta obtožena še nekaterih drugih kaznivih dejanj.

Dogodki, ki so pripeljali trojico v zapor in včeraj na sodišče, so se pripetili v začetku novembra lanskega leta. 8. novembra so agenti videmske kvesture trojico aretirali v stanovanju zakoncev Virgilia Penna in Rose Grego v Gračežu, Ulica Rotta Primerio 9, medtem ko so skušali uresničiti zadnji del načrta.

V ozadju zadeve je paket 145 podpisanih a neizpolnjenih menic, vsaka s plačanim kolekom do zneska 10 milijonov lir (skupaj torej 1450 milijonov lir), ki so bile, skupaj z neko pogodbo, ukradene Aldu Paoletiju iz Belluna, Uniera del Zater 51. Menice sta podpisala zakonca Penna in jih izročila kot jamstvo za kredit. Gino Grava naj bi na čuden način prišel do omenjenih vrednotnic, s pomočjo brata Vittorina in Luciana Tottija pa naj bi skušal za vrnitev omenjenih vrednotnih papirjev in pogodbe zahtevati 417 milijonov lir, ali približno tretjino maksimalnega nominalnega zneska, če bi blanco menice izpolnil. Pogajanja so trajala nekaj dni, najprej po telefonu, potem s posredovanjem Vittorina Grava, žrtvi izsiljevanja pa so v dokaz po pošti poslali tudi štiri vrednotnice in fotokopijo

pogodbe. Treba je bilo namreč preveriti finančne zmožnosti in tudi ugotoviti če je žrtev pripravljena plačati.

Po napornem pogajanju so se končno dogovorili za posel in tudi to, kako bodo zamenjavo izvedli: v stanovanju zakoncev Penna v Gračežu. Gino Grava, ki se je v pogajanjih predstavljal za Gina Genovesija je bil pripravljen na koncesijo: vsaj 100 milijonov lir v gotovini, za razliko pa naj bi žrtvi podpisala efekte, z grožnjo, da bo sicer predložil v inkaso vse vrednostne papirje v skupnem znesku 1.450 milijonov lir. Zadeva se je končala nekoliko drugače: žrtvi sta o dogodku obvestili kvesturo in izsiljevalca sta se ujela v nastavljen past. V kaši pa se je znašel tudi Totti, ki je menda samo sprejel Ginovo povabilo za skupno večerjo v Gračežu. Včeraj je sodišče zaslislalo vse tri obtožence in tudi nekaj prič. Sojenje se je nadaljevalo opoldne in pozno zvečer, zato bomo o nadaljnjem poteku procesa in morebitni odgoditvi poročali jutri.

● Ustanova za ljudske hiše IACP razpisuje natečaje za dodelitev novih stanovanj v občinah Fara, Vileš in Škocjan ob Soči. V Fari bodo na podlagi prednostne lestvice dodelili 11, v Vilešu 7, v Škocijanu pa 10 stanovanj. Lestvica bo veljala tudi za dodelitev morebitnih stanovanj, ki bi postala razpoložljiva v prihodnje, do sestave nove lestvice z drugim natečajem. Rok za predstavitve prošenj zapade 25. marca. Informacije in obrazci na sedežu IACP v Gorici (Korzo Italia 116) ali na treh omenjenih občinah.

Izsledili avtorja vloma v tobakarno na Korzu

V sredo smo poročali, da so neznanzi vlomili v tabakarno Marije Pin na Verdijevem korzu 26 v Gorici v neposredni bližini pokrite tržnice. Danes lahko zapišemo, da so policijski organi že prišli na sled avtorju vloma, zakonitemu lastniku pa je bil tudi že vrnjen skoraj celoten plen.

Pod obtožbo tatvine z obtežljivimi okoliščinami, najbrž pa se bo obtožnica povečala še za kakšno drugo kaznivo dejanje, bodo prijavi sodišču 26-letnega jugoslovanskega državljanca Franca Golca, doma iz Ljubljane. Fanta so v nedeljo ponoči prijeli jugoslovanski omejni organi, ko je ilegalno prekoračil mejo čez Italijo in Jugoslavijo. Pri njem so našli denar in druge stvari, na podlagi katerih je bilo mogoče sklepati, da gre za plen tatinskega podviga. Denar in drugo blago so že vrnili zakonitemu lastniku. Golca so prijeli nekje na Goriškem, v noči od nedelje na ponedeljek.

Kaj je z delovišči za pogozdovanje?

Tajništvo sindikata CISL za Goriško je pozvalo pokrajinsko upravo, naj se na ministrstvu za delo pozanima, da bi čimprej začela delovati delovišča za pogozdovanje, kjer naj bi imelo nekaj mladih priložnost za sicer kratkotrajno delo. Kaže namreč, da je ministrstvo že sprejelo ta enotni predlog sindikalne zveze, sedaj pa je treba preiti v operativno fazo.

Na 20 pogozdovanju namenjenih po-

vršinah bi približno 300 mladih lahko delalo predvidoma dva meseca. Čeprav je predvideno precej nizko plačilo, predstavlja tudi ta poseg skromen prispevek v boju proti brezposelnosti, istočasno pa pomeni pridobitev za teritorij. Sindikat poziva pokrajinsko upravo naj skliče sestanek skupaj z zainteresiranimi občinskimi upravami in sindikalnimi organizacijami, da se čimprej preide k izvrševanju načrta, istočasno pa predlagajo, naj nameni primerno vsoto za plačilo opravljenega dela, saj ministrski prispevek še ni zadosten.

Petinarski kovanec za telefonski žeton

Tudi v Furlaniji, kot že v Gorici in Trstu, vlada v krogih italijanske telefonske družbe neko razburjenje, ki je sicer zelo opravičeno. Jugoslovanski kovanci za pet dinarjev so namreč tako po obliki kot teži podobni italijanskim za dvesto lir. Zaradi tega jih mnogi uporabljajo za telefonske pogovore, oziroma nakup telefonskega žetona, ki velja 200 lir. Izguba za telefonsko družbo je sicer malenkostna, kajti med milijoni kovancev se jih bo morda našlo nekaj sto, ki ne odgovarjajo. Petinarski kovanec velja namreč štirideset lir, torej komaj eno petino vrednosti žetona. Sicer pa se s podobnimi vprašanji ubadajo vsi lastniki avtomatov za katere uporabljamo 200-lirski kovanec. O tem so pred dnevi pisali videmski časopisi. Ne kaže pa, da bi zaradi tega telefonska družba kaj spreminjala.

Drevi v avditoriju gledališče z Reke

Italijansko dramsko gledališče z Reke, ki v Istri opravlja podobno funkcijo kot naše zamejsko gledališče, bo drevi, ob 20.30, v avditoriju sklenilo letošnji festival gledališč Alpe - Jadran. Rečani bodo nastopili z igrano italijanske avtorice Dacie Maraini Mela. Nocoj bodo tudi podelili nagrade za najboljše skupine, ki so sodelovale na letošnjem festivalu, ki se je odvijal v Gorici in Novi Gorici.

Še prej, ob 17.30, bo v dvorani osnovne šole Kozara v Novi Gorici predzadnja predstava. Ansambel Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane bo dal na oder Kocbekov Strah in pogum.

Zborovska revija v Ločniku

V prostorih nižje srednje šole »L. Perco« v Ločniku bo drevi, ob 20. uri revija pevskih zborov. Nastopili bodo zbori Coral di Lucinis, zbor alincev iz Moruzza, zbor Coro Vos de mont iz Tricesima, zbor M. Sabotino iz Gorice ter pevski zbor alpinske brigade Julia. Na sporedu bodo planinske pesmi.

Revijo prireja društvo bivših alpincev iz Ločnika, v sodelovanju z rajonskim svetom in domačo posojilnico. Podobno revijo so pripravili tudi lani.

razna obvestila

Prosvetno in športno društvo Naš prapor v Pevni obvešča udeležence izleta na sneg v Arnoldstein - Podkloster, da bo avtobus odpeljal jutri, v nedeljo, z Oslavja ob 6.50, iz Gorice s Travnika pa ob 7.10. Prosi se točnost.

Mladinski krožek priredi v sodelovanju z dijaki trgovskega zavoda Žiga Zois danes, 26. januarja, ob 20.30, ples v Kulturnem domu v Gorici. Vstop bo samo z vabilom, ki jih je moč dobiti na šolah ali pa jutri v Kulturnem domu od 16. do 18. ure. Vstop v dvorano bo možen le do 22.30.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Il ragazzo di campagna«.

VITTORIA 17.30—22.00 »Voglia di sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Non ci resta che piangere«. Massimo Troisi in Roberto Benigni. (Film predvajajo istočasno kot v najpomembnejših mestih Italije).

Tržič

COMUNALE 18.00—22.00 »Mai gridare al lupo«.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Per vincere domani«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Edini moški na svetu«. Ob 22.00 »Seksi igre v internatu«.

SVOBODA Ni predstave.

DESKLE 19.30 »Vojne igre«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alessani, Ulica Carducci 38, telefon 84-268.

darovi in prispevki

Za društvo Pionirjev prve pomoči so v razne namene darovali: Maria Donda 20 tisoč lir, Giordano Lumina 35 tisoč, Benito Ervinj 10 tisoč, Bruna Spessot 10 tisoč, Giuliana Coronini 10 tisoč, Franco Narduzzi 50 tisoč, Secondo Bozzato 100 tisoč, Ana Ricciardi 50 tisoč, družina Vidozzi 80 tisoč, Giuseppina Blasizza 30 tisoč, Livia Vecchiet 160 tisoč, Firminia Zin 40 tisoč, Salvina Rossi 3 tisoč, Stefania Jvočih 50 tisoč, Ervinia Feresina 40 tisoč, Maria Strukel 50 tisoč, Ariggo Temil 50 tisoč, klienti jestvinske trgovine v Beglianu 100 tisoč, Argia in Umberto Perini 50 tisoč, družina Nanut 30 tisoč, Tina Arbo Zanelli 30 tisoč.

† Nepričakovano je odšla od nas

Franciška Devetak vd. Boškin

stara 74 let

Pogreb bo danes, 26. t.m., ob 14.15, iz hiše žalosti.

Žalostno vest sporočajo: sestra Cvetka, vsaki in vsakinja ter nečaki in drugo sorodstvo.

Sovodnje, 26. januarja 1985

Pogovor z novo ravnateljico Mario Masau Dan

Novi pogledi v vodenju gorškega pokrajinskega muzeja

15. februarja odprtje razstave futurizma in konstruktivizma

MARKO WALTRITSCH

V gorškem pokrajinskem muzeju v palači Attems pripravljajo zelo bogato razstavo futurizma in konstruktivizma v Julijski Krajini. Odprli jo bodo 15. februarja in bo na ogled do konca letošnjega aprila. Od ravnateljice muzeja profesorice Marie Masau Dan smo hoteli kaj več izvedeti tako o tej razstavi, o katerem je govor že precej časa, kot tudi o bodočih nalogah pokrajinskih muzejev. Nova ravnateljica je namreč nastopila službo lani spomladi in si prizadeva, da bi ti muzeji dobili novo, sodobnejšo podobo. V tem trenutku imajo še opravka s katalogizacijo gradiva, ki se je ohranilo po predlanski povodnji, in tudi z obnovo stavbe plemiške družine Dornberg na grajskem griču, ki jo bodo preuredili v muzej.

Ker je razstava futurizma in konstruktivizma v zaključni fazi priprave smo najprej hoteli izvedeti kaj bomo na njej vsega lahko videli. Prof. Masau Dan nam je povedala, da se ideja o razstavi futurizma porodila že pred leti. V Gorici so namreč v dvajsetih letih delovali nekateri umetniki, ki so bili pristaši futurizma. Ko so se lanske spomlad lotili intenzivne priprave za razstavo so se hoteli omejiti na futurizem v Gorici in v Trstu. Prišli pa so do spoznanja, da je treba upoštevati ter ovrednotiti tudi slovenske konstruktiviste, ki so delovali na tem območju. Zaradi tega so se priprave za razstavo (to bi bili morali odpreti že pred koncem lanskega leta) povečale in podaljšale. V stik je prof. Masau, tudi v luči nove funkcije direktorja muzeja, prišla tudi s slovenskimi muzeji in muzealci: Goriskim muzejem v Kromberku, Arhitekturnim in Gledališkim muzejem v Ljubljani, Muzejem v Idriji, kot tudi z zamejskimi umetniki ter kritiki in ljubitelji umetnosti. Prvotno zamišljen okvir razstave je bil tako povečan. Najbrž bo prvič italijanska javnost

izvedela na tej razstavi za razvejanost in bogato dejavnost slovenskih umetnikov v naši deželi po prvi svetovni vojni, pa čeprav so v začetku dvajsetih let italijanski in slovenski umetniki priredili, na pobudo znanega kritika Morassija, skupno razstavo, ki je takrat močno odjeknila v umetniških krogih. Ni pa ji bilo pare v naslednjih letih, tudi zato ker je fašizem oviral takšno sodelovanje med umetniki obeh narodnosti. Tako so ti umet-

Ravnateljica muzeja prof. Maria Masau Dan

niki nadaljevali z ustvarjanjem vsak zase in nekateri, Černigoj npr., so se morali izseliti iz države.

S pomočjo profesorja Petra Krečiča iz Ljubljane je pokrajinski muzej dobil stik tudi z Narodnim muzejem v Beogradu. Tam so leta 1983 priredili razstavo o srbskem avantgardnem umetniškem gibanju, ki mu pravimo zenitizem, in katerega poborniki so imeli stike z italijanskim futurizmom Marinettijem.

Na gorški razstavi, ki bo, ponav-

ljamo, prva tako obsežna in ki bo prikazala dejavnost tako italijanskih kot slovenskih ustvarjalcev, bomo lahko videli nad 500 eksponatov. Ne bodo to le umetniške slike in risbe, marveč tudi plakati, gledališki oglasi, tiskovine, kiparski izdelki, razni predmeti pohištva in stanovanjske opreme, pesniški originali, glasbene note, fotografije, časopisi in revije, itd. Razstavljena bodo umetniška dela oziroma izdelki 26 oseb. Te so: Carmelich, Černigoj, Crali, Cenisi, Spazzan, Fattorello, Claris, Pocarini, Cosar, Vucetich, Čargo, Stepancich, Bambič, Trisno, Lupieri, Saksida, Pilon, Miletiti, Sanzin, Tummolo, Silvio Mir, Eskodame, Jablowski, Dolfi, Wulz in Demanins.

Razstava bo v vsem prvem nadstropju palače Attems. Sobane bodo dobile posebno notranjo podobo, saj se za ureditev razstave zanimajo arhitekti. Tudi to bo novost, usklajena z motivacijo razstave. Pripravili so tudi ličen katalog. V njem bosta dva osrednja članka, prvi Bruna Passamanija, direktorja muzeja v Brescii, znanega preučevalca italijanskega futurizma, ki je tudi uredil likovni del razstave; drugi pa Umberta Carpija, dekana filozofske fakultete univerze v Pisi, ki je uredil literarni del razstave. Poleg teh bodo v katalogu še uvodne besede ravnateljice Masau Dan, članek Petra Krečiča iz Ljubljane o konstruktivizmu, Jerine Šuboti iz Beograda o zenitizmu ter Ljubomira Mičiča, prav tako iz Beograda, o stikih srbskih zenitistov z Marinettijem. Poskrbljeno bo tudi za obširni slovenski izveleček. Ravnateljica Masau Dan nam je dejala, da je pri ureditvi kataloga ter prevajanju pomagal tudi naš kritik Milko Rener.

Razstava bo torej odprta dva meseca in pol, le v Gorici. Težave so imeli namreč z lastniki umetnin in dokumentov. Lastnikov je nad osemdeset. Precej eksponatov morajo začasno uvoziti, še zlasti iz Jugoslavije. »Zelo so mi šli na roko Peter Kre-

čič iz Ljubljane, Marko Vuk iz novogoriškega muzeja ter Jurij Barč iz Idrije«, nam je povedala ravnateljica.

Ko smo se pogovarjali z dr. Mario Masau Dan nas je zanimalo tudi kako se bo vnaprej razvijal gorški pokrajinski muzej. Na tem mestu je ravnateljica šele od lanske pomladi. Že v tem kratkem času so skoro podvojili število uslužbencev v muzeju. Tudi v dosedanj študijski sobi so uredili del pisarne. Študijsko sobo prenesejo v pritrlični prostor, kjer je nekoč bil vojni muzej. V njem so bili eksponati iz prve svetovne vojne. Muzej bodo preselili čez leto dni v nove muzejske stavbe na grajskem griču. Pokrajinska uprava je tam gori že pred časom odkupila stavbi Dornberg in Tasso s kapelico, ki stoji na voglu Formentinijeve stavbe, v kateri je pokrajinski muzej že dolgo let. Z notranjimi ureditvenimi deli (veljala bodo 1.200.000.000 lir) bodo pričeli prav v teh dneh. Pridobili bodo še dvakrat toliko prostora kot ga imajo sedaj. V kletnih prostorih bodo uredili vojni muzej, v gornjih pa druge muzejske zbirke. »Imeli bomo s tem veliko dela, kajti tako vojni muzej kot druge zbirke, bi bilo treba urediti po novih konceptih ne pa po tistih s katerimi so bile vse te zbirke urejene v času med dvema vojnama. Časi se spreminjajo, prav tako okusi in tudi potrebe. Tudi na vojni muzej je treba gledati z drugačnimi očmi od tistih ljudi, ki so ga urejevali takoj po prvi svetovni vojni. Današnje generacije obiskovalcev pač zahtevajo sodobni pogled tudi na te stvari. Imeli pa bomo veliko prostora, tako da bomo lahko stvari uredili pravilno.«

Seveda nameravajo preurediti tudi muzejsko notranjost v palači Attems. Del sodobne pianoteke bi uredili v pritrličnih prostorih, kjer je bil doslej vojni muzej. V sobanah prvega nadstropja bi uredili razstavo starejših slik in ker je palača iz osemnajstega stoletja bi bilo lepo v njej namestiti tudi pohištvo iz tistega časa. V sedanjem stanovanju hišnika naj bi

uredili knjižnico, stanovanje bi preselili v sosedno stavbo, kjer bi bilo veliko prostora tudi za arhive. »Na vsak način dokumentov ne bomo več dajali v pritličje, kjer so bili dosedaj. Ugotovili smo, da so v povodnji oktobra 1983 mnogi dokumenti bili uničeni prav zato ker so bili v takih prostorih,« nam je dejala ravnateljica, ki pa nas je takoj potem pomirila rekoč, da so bili poškodovani predvsem časopisi in revije sodobnejšega časa.

Nova oseba ima nove prijeme in tudi veter piha drugače. Priprava razstave futurizma in konstruktivizma je bila le zunanji razlog, da se je ravnateljica Masau Dan srečala z odgovornimi nekaterih slovenskih muzejev v onkraj državne meje. »Muzejski delavci moramo sodelovati na vseh področjih,« nam je dejala, »kajti če hočemo preučevati in ohranjevati vsakršne dokumente preteklosti se ne smemo omejevati na mesto, marveč moramo govoriti o vsej nekdanji Gorški deželi. Tu pa je nujno potrebno sodelovanje slovenskih kulturnih in znanstvenih institucij z italijanskimi. Brez tega ne bomo mogli dobiti prave slike o naši preteklosti. Zaradi tega si prav želim še vnaprej takega sodelovanja.«

Seveda so nas te besede razveselile, še posebej ker dobro vemo, tudi iz osebnih izkušnje brskanja po tukajšnjih arhivih, da brez znanja italijanske, slovenske in nemške ne moreš napisati ničesar kar bi bilo solidno povedanega o naši zgodovini. To iz preprostega razloga ker so dokumenti napisani v vseh treh jezikih. Veseli pa nas še nekaj drugega. Po prej omenjeni razstavi bomo lahko videli v Attemsovi palači tam na začetku poletja še antološko razstavo Lojzeta Spacalca, ki jo sedaj v Pordenonu. In še. Morda že čez kako leto bomo lahko ugotovili, kaj vse hranijo v muzeju v palači Attems. Končno so se lotili katalogizacije vseh eksponatov in dokumentov, ki jih tam hranijo. Doslej so imeli registrirane le eksponate, ki so razstavljani.

Zaskrbljujoči podatki ob zaključku leta

Tudi v treh slovenskih občinah lani več smrti kot rojstev

Podatki o gibanju prebivalstva za leto 1984 v treh slovenskih občinah na Gorškem potrjujejo, da je bil tudi v lanskem letu naravni prirastek prebivalstva negativen. Kot naravni prirastek se v statistikah označuje razlika med številom rojstev in smrti. To torej pomeni, da je v slovenskih občinah v lanskem letu umrlo več prebivalcev, kot pa je bilo rojenih otrok. Razlika je še posebno izrazita v Sovodnjah, kjer je bilo lani dvakrat več umrlih kot rojenih. V Doberdolu je bila razlika manjša saj se je rodilo 10 otrok, umrli pa so štiri občani več, v števerjanski občini pa je bilo število rojenih enako številu umrlih (6).

Negativni saldo v naravnem prirastku gre tudi v slovenskih občinah, kot se dogaja tudi v ostalih krajih v pokrajini in nalo vsepovsod v Italiji, pripisati zmanjšanju števila rojstev. Skupno število prebivalcev se v slovenskih občinah ni zmanjšalo. V eni so sicer ob koncu leta našli manj prebivalcev, v dveh pa več: 20 prebivalcev manj ima občina Doberdob, 5 več Števerjan, kar 31 več pa Sovodnje. Ob koncu leta so slovenske občine štele sledeča števila prebivalcev: Doberdob 1.406, Sovodnje 1.796, Števerjan 877.

Pripomniti je treba, da razlike v številu prebivalstva ne odvisijo samo od naravnega prirastka, ampak tudi od migracijskih gibanj, od razlike med priseljenimi in izseljenimi občani. Tako si lahko razlagamo, da so

	Rojstva	smrti	+/-	priselj.	izselj.	+/-	Razlika
DOBERDOB	10	14	-4	30	46	-16	-20
SOVODNJE	9	18	-9	54	14	+40	+31
ŠTEVERJAN	9	6	-	25	20	+5	+5

v Sovodnjah, kjer je bilo precej več umrlih kot rojenih, zabeležili ob koncu leta izrazito povečanje števila prebivalcev. Priselilo se je namreč kar 54 oseb, izselilo pa samo 14. Glede teh podatkov o priselitvah in izselitvah je treba pripomniti, da ne zadevajo samo rednega prebivalstva. V podatke so namreč vključeni tudi orožniki ter finančni stražniki, ki se nahajajo v občini. Res pa je, da je število teh oseb v povprečju skoraj enako, brez posebnih nihanj, čeprav nekateri prihajajo in drugi odhajajo. Kjer pa so, kot lani v Sovodnjah, zabeležili izrazito razliko med priseljenimi in izseljenimi, lahko trdimo, da je migracijsko gibanje zaobjelo tudi redno prebivalstvo, torej da se je dober del na novo priseljenih trajno nastalil v občini.

Razlika med priseljenimi in izseljenimi je bila v števerjanski občini rahlo pozitivna (+5), v doberdolski pa je bila negativna (-16).

Za zaključek še podatek o porokah v treh slovenskih občinah: v Doberdolu je stopilo na skupno življenjsko pot lani 10 parov, v Sovodnjah 7, v Števerjanu pa 9.

Knjižne novosti v Državni knjižnici

Goriška državna knjižnica je v zadnjem času izdala nekaj slovenskih knjižnih novosti, ki so obogatile slovensko sekcijo knjižne zbirke. Seznam novih nakupov je sledeč: Boj pod Olimpom. Slovenci v NOB Makedonije, Grčije in Albanije 1941 - 1945. Ljubljana, Založba Borec; Koper, Založba Lipa, 1984. A. BRVAR: Skrčka čez palico. Izbrane pesmi. Ljubljana, Cankarjeva založba, 1984. B. HOFMAN: Noč do jutra. Ljubljana, Slovenska matica, 1984. E. KOCBEK: Peščena ura. Pisma Borisu Pahorju 1940 - 80. Ljubljana, Slovenska matica, 1984. D. LOKAR: Samogovorniki. Ljubljana, Cankarjeva založba, 1984. M. MIKUŽ: Svet po vojni. Oris časa, v katerem živimo. 2: 1958 - 1963. Ljubljana, Cankarjeva založba, 1984. B. PAHOR: V labirintu. Roman. Ljubljana, Slovenska matica, 1984. Z. PIŠCANC: Most čez ocean. Gorica, Budin, 1984. RETROSPEKTIVNA RAZSTAVA: SILVESTER KOMEL, Nova Gorica, 1984: Silvester Komel... Avtor: S. Bernik, Nova Gorica, Gorški muzej, 1984. Velika ilustrirana enciklopedija. 7: Zgodovina. Ljubljana, Mladinska knjiga, 1984.

Med raznimi knjižnimi novostmi je v državni knjižnici mogoče dobiti tudi obsežni brošuri o dveh slovenskih osnovnih šolah v Gorici in sicer Slovenska osnovna šola Josip Abram v Pevmi. Gorica, Grafica gorizia, 1984 in Slovenska osnovna šola France Bevk v Gorici. Gorica, Grafica goriziana, 1984.

Knjižnica je za občinstvo odprta vsak delavnik ob 9. do 19. ure (ob sobotah od 9. do 12.30).

Stanko Kosič ga je našel na Krasu

Je balonček Tine Wehber priletel k nam preko Alp?

Kako daleč lahko poleti otroški balonček? Vsaj tako daleč, kakor otroške sanje. Lahko poleti na stotine kilometrov daleč, iz Nemčije preko Alp v Italijo, ali pa še dalje, po drugi tirnici.

Tina Wehber, 10-letno dekletce, ki je 31. julija pred šestimi letimi na balonček privezala v celofan zaviti listič s podatkom o njeni starosti, z njenim točnim naslovom in z datumom, ko je »pošiljko« odpremila, je danes prav gotovo že skoraj odraslo dekle in prav gotovo je na otroško igrice že pozabila. Najbrž se bo dogodka spomnila, ko bo v prihodnjih tednih prejela pismo, kje je njena balonska pošiljka pristala, pa čeprav je od takrat in od same najdbe minil že lep čas.

To kar je od dveh čisto navadnih balončkov (takih recimo, ki jih spuščajo otroci ob Andrejevem sejmu v Gorici, ali pa v trenutku nepazljivosti sami poletijo proti nebu) ostalo, je sredi lanske zime našel na kraški gmajni Stanko Kosič, ko je stikal za novimi jamami na tem območju med Dolom in Poljanami. Za-

deva bi najbrž ostala neodkrita, če ne bi njegove pozornosti pritegnil ovojček, zavrt v celofan, pritrjen na enega od ostankov balončka. V ovojčku je bil listič napisan v nemščini »Tina Wehber, 10 Jahre alt, Buxtehuderstrasse 9, 2151 Moissburg (Deutschland)«. Na enem robu lističa je bil tudi datum 31.1.1979. Najbrž datum, ko je balonček poletel v neznano.

Že lani je najditelj imel ves namen, da bi na lističu navedeni naslov poslal krajše sporočilo o datumu in okoliščinah najdbe, pa je potem prišlo marsikaj vmes in tako je pravzaprav od takrat minilo že skoraj leto dni. Vmes je bila seveda tudi ovira neznanja jezika. Zamujeno bo skušal nadoknaditi te dni, ko bo odpošiljatelju vendarle poslal sporočilo. Mogoče bo prejel tudi odgovor in izvedel še za kakšno zanimivost ali podrobnost. Recimo, če je bil balonček dejansko spuščen v Nemčiji, ali je bila Tina takrat (bilo je sredi poletja) na dopustu v Italiji ali kje v sosednjih krajih Jugoslavije.

VLADO KLEMŠE

patronat svetuje

Vest zanima jugoslovanske državljane

Nič več v Vidmu potrdila za službo v italijanski vojski

Najbrž bomo z objavo te vesti pripomogli marsikateremu staremu jugoslovanskemu državljanu, nekdanjemu italijanskemu vojaku, da ne gre na zamudno pot v Videm. Vest zanima vse tiste, ki si prizadevajo dobiti priznanje časa prebitega v italijanski vojski v svrhu priznanja pokojninskega obdobja. Za to potrebujejo potrdilo vojaškega področja (Distretto militare) v Vidmu, da so zares, od tega tega dne, služili v italijanski vojski. Da ne bi prišlo do nepotrebne gneče v majhni pisarni videmskega vojaškega urada, kjer imajo opravka tudi s

številnimi osebami iz naše dežele, in kjer je vsak dan veliko ljudi, je po veljnik videmskega vojaškega urada dal nalog, da se morajo jugoslovanski državljani obrniti izključno na kak sindikalni patronat. Ti bodo potem v Vidmu zahtevali ustrezne dokumente in jih izročili proslencem. V Vidmu teh dokumentov posameznikom sploh ne bodo izročali. Z naše strani si našim bralcem na jugoslovanski strani meje dovoljujemo svetovati patronate CISL v Ulici Roma ter patronata CGIL in ACLI v Ulici 24. maja v Gorici.

Decembrsko gibanje prebivalstva

V mesecu decembru je bilo gibanje prebivalstva v treh slovenskih občinah skoraj neznatno. Vsekakor, pogledno podatke, ki so jih za ta mesec vpisali v matične knjige.

SOVODNJE

V sovodnjski občini v mesecu decembru prav tako ni bilo nobenega rojstva in tudi ne porok. V seznemu umrlih so vpisali Antona Ferfoglio. Priselil se ni nihče, izselili pa sta se dve osebi.

ŠTEVERJAN

Decembra so v števerjanski občini vpisali eno rojstvo in eno smrt: rodil se je Luka Klanjšček, umrl pa je Alojz Ciglič. Porok v zadnjem mesecu lanskega leta ni bilo, prav tako pa se decembra v števerjansko občino ni nihče priselil in nihče izselil iz občine.

DOBERDOB

V doberdolski občini se decembra ni nihče rodil, nihče ni umrl, prav tako pa tudi ni bilo v tem mesecu porok. Edina sprememba, ki so jo po tem trenutku vpisali v matične knjige, je podatek o migracijskem gibanju prebivalstva: v zadnjem mesecu lanskega leta se je v občino priselilo 5 oseb, dve pa sta se izselili.

Na včerajšnjem ženskem slalomu za svetovni pokal M. Epplova stotinko sekunde pred McKinneyevo

AROSA (Švica) — Zahodna Nemka Maria Epple je po štirih uspehih v veleslalomu svetovnega pokala prišla do prve zmage tudi v slalomu, vendar le za las, saj je drugouvrščeno Američanko McKinneyevo prehitela za eno samo stotinko sekunde. Izredno oster je bil tudi boj za tretje mesto, saj je Švicarka Erika Hess znova za eno stotinko sekunde bila boljša od Francozinje Pele-nove. Po splošnem mnenju tekmovalk pa je bil ta slalom najtežji v letošnji sezoni, nove točke pa je neprickovano prinesel prvouvršeni v svetovnem pokalu, Švicarki Figinijevi, specialistki v smuku in solidni tekmovalki v veleslalomu.

Italijanke niso blestele, a tudi ne razočarale: Quariorva je bila šesta in Magonijeva deseta. Najboljša med Jugoslovankami je bila Zavadlavova, ki je zasedla 12. mesto, Sarčeva je bila 19. in Leskovškova 20.

Vrstni red

1. M. Epple (ZRN) 1'48"11; 2. McKinney (ZDA) 1'48"12; 3. E. Hess (Švi.) 1'49"15; 4. Pelen (Fr.) 1'49"16;

5. Fernandez - Ochoa (Šp.) 1'49"70; 6. Quario (It.) 1'50"07; 7. Figinij (Švi.) 1'50"10; 8. Maier (Av.) 1'50"24; 9. Oertli (Švi.) 1'50"37; 10. Magoni (It.) 1'50"45; 11. Charvatova (ČSSR) 1'50"49; 12. Zavadlav (Jug.) 1'50"99; 13. Schneider (Švi.) 1'51"03.

Lestvica slaloma za SP

1. E. Hess (Švi.) 73; 2. Guignard (Fr.) in Pelen (Fr.) 65; 4. Charvatova (ČSSR) in Magoni (It.) 60.

Skupna lestvica za SP

1. Figinij (Švi.) 214; 2. Oertli (Švi.) 166; 3. Kirchler (Av.) 156; 4. Walliser (Švi.) 149; 5. Kiehl (ZRN) 137; 6. E. Hess (Švi.) 131; 7. Charvatova (ČSSR) 108; 8. McKinney (ZDA) 107; 9. Guignard (Fr.) in M. Epple (ZRN) 82 točk.

V Garmisch Partenkirchnu

Danes moški smuk

GARMISCH PARTENKIRCHEN (Z RN) — Padec temperature in sneženje sta rešila smuk in superveleslalom v Garmisch Partenkirchnu, kate-

rima so še do predvčerajšnjim grozile visoke temperature in dež. Tako so včeraj lahko opravili dva poskusna spusta pred današnjim smukom. V prvem je bil najhitrejši Avstrijec Hoeflehner, v drugem pa Švicar Mahrer.

Dobro so se odrezali tudi Italijani, še najboljši pa je bil Sbardellotto, ki je v drugem spustu bil takoj za Mahrerom. Vsekakor najboljši niso dali vsega od sebe in na sorazmerno lahki progi očitno hranijo moči za danes.

Petroviču veleslalom za balkanski pokal

KRANJSKA GORA — V Kranjski gori je bil včeraj moški veleslalom za balkanski pokal. Zmagal je Jugoslovčan Rok Petrovič, ki je za 68 stotink sekunde prehitel Avstrijca Stangassingerja. Na tretje mesto se je uvrstil Boris Strel, ki je imel drugo najboljšo vožnjo. Izmed Jugoslovčanov se je uvrstil še Franko na 7., Oblak na 15. in Robič na 17. mesto. Danes bo še slalom.

Svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah Danes spet smučarski skoki

SEEFELD — Na svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah je bilo včeraj zatišje pred današnjim bojem za kolajne na manjši, 70-metrski skakalnici. Dopoldne je bila na sporedu le ena sama disciplina, in sicer štafetni tek v klasični kombinaciji. Čeprav so bili najhitrejši Norvežani, pa so v ekipni konkurenci v klasični kombinaciji dobili zlato medaljo Zahodni Nemci, ker so si v skokih nabrali veliko prednost. Srebro je šlo Norvežanom, bron pa Fincem.

Vrstni red

1. ZRN (Müller, Schwarz, Weinbuch) 1276,90; 2. Norveška (Geir in Espen, Andersen, Boegseth) 1256,02; 3. Finska (Pelkonen, Ylipulli, Karjalainen) 1202,60; 4. Sovjetska zveza 1199,34; 5. Vzhodna Nemčija 1174,58;

Na manjši skakalnici pa je bil še zadnji trening pred današnjim nastopom. V treh popoldanskih serijah je bil v dveh najboljši Weissflog: v prvi 88, v drugi pa 93 m, kar je izenačen rekord. V tretji je bil najboljši Norvežan Berg. Ulagi se je skok v prvi seriji povsem ponesrečil. Odličen je

bil v drugi in je z 90,50 m dosegel tretjo daljavo, v tretji pa je bil spet zelo skromen.

Prvenstvo pa se že izteka. Preostala sta le še dva dneva, še dva dni možnosti za udeležence, da izpopolnijo svoje uspehe ali nadomestijo do-slej zamujeno. Poleg skokov pa bo-sta na sporedu samo še dve disciplini, oba maratonska teka: na 20 km za ženske in na 50 km za moške.

KOLAJNE

Norveška 4, 4, 2; Finska 2, 3, 4; Zahodna Nemčija 2, 0, 0; Švedska 1, 1, 1; Sovjetska zveza 1, 0, 0; Italija 0, 1, 1; Avstrija 0, 1, 0; Vzhodna Nemčija 0, 0, 2.

Danes svetovno prvenstvo v štirisedežnem bobu

CERVINIA — V Cerviniji se bo danes začelo svetovno prvenstvo v štirisedežnem bobu, ki pa je zgubilo svojega glavnega protagonista, Vzhodnega Nemca Wolfganga Hoppeja, svetovnega in olimpijskega prvaka, ki se je poškodovano med poskusnimi vožnjami.

Karpov - Kasparov nova odložitve

MOSKVA — Karpov in Kasparov bi morala včeraj odigrati 46. partijo finalnega dvoboja za svetovni šahovski naslov, iz Moskve pa je prišla vest, da so partijo zaradi tehničnih razlogov odložili. Kot znano, še vedno vodi Karpov s 5:1, za končni uspeh pa mu zadostuje še ena sama točka.

Jugoslovanska košarkarska liga

Danes 15. kolo

V 1. jugoslovanski košarkarski ligi bo danes na sporedu 15. kolo, v katerem bodo takole igrali: Crvena zvezda - Bosna, Borac - Partizan, Zadar - Jugoplastika, Radnički - Šibenka; Sloga - IMT ter Cibona - Budućnost.

Zaposlena bosta tudi oba slovenska drugoligaša: Smelt Olimpija se bo doma pomerila z Borovom, celjska Libela pa bo gostovala pri Kvarneru.

Drevi ob 21. uri v Trstu v košarkarskem prvenstvu C-1 lige

Jadran z ustrezno zbranostjo tudi proti Modeni

Nasprotnik, ki prihaja danes v goste k Jadranu, je novinec v ligi vendar se je doslej dobro odrezal. Moštvo Tre Stelle iz Modene je trenutno na desetem mestu razpredelnice. Če pomislimo, da je to ekipa poprečne vrednosti in da nima nobenega izredno močnega posameznika, je to že kar solidna uvrstitve.

Zlata faza naše združene ekipe se ni prekinila niti v Forliju, kjer so bile razmere na igrišču in ostali dejavniki (poškodba K. Starca), ki vplivajo na zbranost in učinkovitost moštva, popolnoma neugodni za naše predstavnike.

Za mnenje o drevisnjem srečanju smo tokrat vprašali Štefana Guliča.

»V drevisnjem srečanju bomo spet igrali z najboljšo postavo,« je dejal Gulič. Klavdiju Starcu so med tednom sneli mavce, tako da je bil

na treningu že v četrtek. »Tolo« bo drevi zanesljivo na igrišču in bo verjetno že lahko igral na standardnem nivoju.

»Kaj pa ostali?«

»Glede ostalih ni nobene novosti. Vsi smo zaenkrat povsem zdravi.«

»Kako ste se pripravili na tekmo z Modeno?«

»Vadili smo normalno in nismo natančno trenirali nič posebnega za to tekmo. Kot vedno, bo pomembno predvsem to, da ne podcenjujemo nasprotnika in da tekmo odigramo na običajnem »domačem« nivoju. Modenčani so kljub vsemu lahko nevarni nasprotnik, in to velja tudi za zadnjevršeno ekipo v našem prvenstvu. Predvsem bomo morali ohraniti pravo zbranost skozi vso tekmo.«

»Obstaja nevarnost, da bodo nekateri že drevi z mislijo na torkovi

tekmi s Stefanelom?«

»Prepričan sem, da ne. Najprej bomo mislili na današnjo tekmo, ki je za nas pomembnejša, šele nato pa na srečanje s Stefanelom.«

Srečanje med Jadranom in moštvom CUS Tre Stelle iz Modene bo drevi v tržaški športni palači s pričetkom ob 21.00. (Cancia)

DEČKI

Sokol — Servolana A 14:88 (4:50)

SOKOL: Svetlič, Pertot, Gerli 4, Grudina, M. Gruden 2, Gabrovec, Kosmina, Mitja Gruden 8, Saksida.

V prvi prvenstveni tekmi so se mladi in še neizkušeni sokolovci spoprijeli z močno Servolano, ki spada med favorite prvenstva. Tekma je potekala enosmerno, kljub temu pa so se naši pošteno borili, bodisi v o-

brambi kot v napadu. Pohvaliti je treba vso ekipo, izstopala pa sta Mitja Gruden in napadu in Aljoša Saksida v obrambi. (M. Devetak)

MINIBASKET

Dom — Arte 4:88
DOM: Bordon, R. Paušič 4, Aleks Paušič, Lo Grasso, Primožič, Bednarik, Aleksander Paušič, Skok, Lutman, Pahor, Quinzi, Pintar, Šfiligoi, P. Benedetti, K. Benedetti.

Tudi v četrtem srečanju prvega dela »16. velike nagrade Minibasket« so mladi domovci doživeli poraz. Zmagala gostov je povsem zaslužena, saj so prikazali veliko bolj organizirano igro od naših (nekateri igrajo košarko že celih pet let, nam je povedal trener Arteja). Vsekakor pa je bilo pri belo-rdečih opaziti napredek, kar je spodbuden znak pred prihodnjimi srečanji. (M. Čubej)

Danes ob 18. uri v Repnu v ženski namiznoteniški A ligi

Krasova dekleta pred prvim polfinalnim srečanjem

Tudi žensko namiznoteniško prvenstvo A lige se bliža svoji najzanimivejši fazi. Po uspešnem nastopu v Cagliariu bodo krasovke danes ob 18. uri sprejele v goste sicilsko Barcellono. To bo prva polfinalna tekma, v drugi se bosta pomerili neapeljski Stetan in Focolare Coccaglio iz Brescie.

Današnji nasprotnik Krasa je v regularnem delu prvenstva v južni skupini zasedel drugo mesto in spada med tiste ekipe, ki so sposobne presenetiti tudi marsikatero močnejšo ekipo. Njihova najnevarnejša igralka je prvokategornica Massini, ki je lani nastopala pri Stetanu. Ob njej je tudi solidna drugokategornica Bottiglieri. Kljub temu pa bi proti trem Krasovim prvokategornicam danes Sicilijanke morale potegniti krajši konec.

Čeprav so v Krasovem taboru z mislijo že v finalu, pa bi bilo sedaj neumestno podcenjevati nasprotnice

in zapraviti edinstveno priložnost, da ponovijo lanski uspeh. Treba se bo čim bolj potruditi in zmagati s čim večjo prednostjo, tako da bo izhodni položaj v povratnem srečanju na Siciliji čim bolj ugoden. Verjetno Doljakova še ni nared za današnje srečanje, tako da bodo Krasove barve branile iste igralke, ki so nastopile v sredo v Cagliariu. Brez dvoma bo srečanje veliko bolj zanimivo in na višji tehnični ravni kot je bil nastop s Sardinkami in gledalci bodo imeli možnost spremljati kakovostni namizni tenis.

MOSKA C LIGA

Po enomesečnem premoru bodo tudi krasovci jutri ob 10. uri stopili za zeleno mizo v repenski telovadnici. Pomerili se bodo z najslabšo ekipo v prvenstvu, videmskim Bertonom Quirignana, ki so ga v prvi tekmi premagali s 5:0. Nikakor pa ne gre podcenjevati videmskih igralcev, ki so

prav v prejšnjem kolu osvojili prvi prvenstveni par točk in je v zdušje v ekipi na višku. Domačini pa ne bodo stali križem rok, saj se jim ponuja lepa priložnost, da si s prepričljivo zmago izboljšajo količnik v setih in potrdijo svoje odlično tretje mesto na lestvici.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO MOŠKI

V Krasovem taboru se še ni poglobilo veselje ob prvi prvenstveni zmagi v zadnjem kolu prvega dela prvenstva. Sedaj se začnejo povratni del in v prvem kolu se bodo »rdečebelci« v gosteh pomerili s prvo postavo Grandi Motori, ki je nedvomno najmočnejša ekipa v B skupini in eden najresnejših kandidatov za prestop v C ligo. V prvem delu prvenstva so krasovci zgubili z 2:5 in tudi tokrat bodo skušali zapustiti igrišče z dvignjeno glavo. Srečanje bo danes v Pasaži Fenice v Trstu ob

16. uri.

Igralci kriške Mladine, ki so bili v zadnjih prvenstvenih nastopih zelo uspešni in so osvojili dve zmagi, se bodo jutri ob 10. uri pomerili v Križu s Fani B. Križanom se ponuja lepa priložnost, da posežejo še po tretjem paru točk in brez dvoma bodo domačini kos nalogi. Z morebitno zmago bi tudi napravili lep korak naprej na lestvici.

ZENSKÉ

V ženskem promocijskem prvenstvu bo zadnje kolo rednega dela prvenstva. Na sporedu bo izredno zanimivo srečanje med neporaženim Krasom A in Domom. Goričanke imajo še poslednjo priložnost, da na lestvici dohitijo krasovke, a težko je verjeti, da se bodo »rdečebelci« pustile presenetiti, saj so že v prvi tekmi slavile s 5:2. V drugi tekmi se bosta srečala Kras C in Kras B.

Obe srečanja bosta jutri ob 10. uri v repenski telovadnici. (Z. Skupek)

SINOČI V ZGONIKU

Občni zbor ŠK Kras

Sinoči je bil v prostorih osnovne šole v Zgoniku 21. redni občni zbor ŠK Kras, ki se ga je udeležilo veliko število članov in prijateljev tega društva.

O občnem zboru bomo podrobneje še poročali.

Predstavili zimske univerzitetne igre 1985

BENETKE — V Benetkah so včeraj predstavili letošnje zimske univerzitetne igre, ki bodo v pokrajini Belluno od 16. do 24. februarja letos. Udeležilo se jih bo 870 tekmovalcev iz 26 držav.

Brazilski nogometaši pri svojem predsedniku

RIM — Brazilske predsednik Tancred de Almeida Neves, ki je na obisku v Italiji, je včeraj sprejel tudi nekatere brazilske nogometaše, ki igrajo v italijanskem prvenstvu in ki so ob tem izrazili svoje zadovoljstvo nad političnimi spremembami, ki sledijo dvajsetletni vojaški diktaturi v Braziliji.

Tudi v Ljubljani veliko zanimanje za Rudolfovo knjigo

»Ponosni smo, da smo v slovensčini dobili tako lepo in zanimivo knjigo. Še bolj ponosni pa smo, da smo

jo dobili iz zamejstva. To delo je nedvomno velika pridobitev za našo telesno kulturo, obenem pa tudi spod-

buda za vse nas, da sami stopimo po Rudolfovih sledih,« je med drugim dejal na včerajšnji predstavitvi knjige Saša Rudolf. »Olimpijski ogenj in dim« predsednik društva športnih novinarjev Slovenije Franci Pavšer.

Količnina je bilo zanimanje za Rudolfovo delo, kaže že podatek, da so se v prostorih Delavske enotnosti zbrali številni časniki in raznih medijev (Delo, Ljubljanski dnevnik, Sport-ske novosti, Vjesnik, Večernji list, Sport Beograd, Delavska enotnost, Radio Ljubljana, itd.).

Prisotne sta še pozdravila in podčrtala pomen Rudolfove knjige predsednik ZSSD Oto Kalan in glavni urednik Knjižnih izdaj ZTT Marko Kravos. Svoj napor pa je na kratko seveda predstavil avtor knjige Saša Rudolf. Koordinator včerajšnje zelo uspele predstavitve pa je bil Marjo Šušteršič. (bl)

(Na sliki: včerajšnja predstavitev v Ljubljani, na kateri Saša Rudolf podpisuje svojo knjigo)

kratke vesti - kratke vesti

Po 33 letih »plavi« vendarle boljši od SZ

Na mednarodnem nogometnem turnirju za »Nehruev pokal« je jugoslovanska državna reprezentanca po 33 letih končno premagala Sovjetsko zvezo. »Plavi« so zmagali z 2:1 (1:1). V skupini vodi Jugoslavija s 4 točkami.

Danes start rallyja Montecarlo

MONTECARLO — Potem ko je bila njegova izvedba še do pred nekaj tedni v dvomu zaradi nespornov med francosko avtomobilsko zvezo in avtomobilskim klubom iz Monaka, bo danes vendarle startal tradicionalni 53. rally Montecarlo, na katerem največ pričakovanja vlada za Finca Vatanena in Solone-na (peugeot 205 turbo 16), Šveda

Blomquista in Zahodnega Nemca Rohrla (audi sport quattro) ter Finca Toivonena (martini lancia 037). Letos se je vpisalo skupno 131 posadk, torej občutno manj kot lani, ko jih je bilo 230. Kot je že običaj, bodo posadke krenile na pot iz raznih evropskih mest.

snežne razmere

Forni di Sopra 70 - 140; Piancavallo 110 - 200; Ravascletto 60 - 130; Sauris 110 - 130; Nevejsko sedlo 135 - 165; Trbiž - Višarje 30 - 120; Bruneck 5 - 70; Toblach 40 - 80; Ortisei 25 - 80; Innichen 30 - 70; Alleghe 70 - 220; Auronzo 40 - 70; Cortina d'Ampezzo 70 - 100; Sappada 40 - 100; Valrabba 120 - 170; Nevegal 60 - 120; Comelico 30 - 80; Vogel 115; Rogla 20 - 30; Zelenica 20 - 40; Krvavec 20 - 30; Pokljuka 20; Kranjska gora 30; Kanin 135 - 250; Sviščaki 60 - 70.

Drevi ob 18.30 v Nabrežini

Meblo - Nova Gorica

Združena ženska odbojarska ekipa Meblo se bo v okviru priprav na drugi del prvenstva B lige drevi ob 18.30 v Nabrežini v prijateljskem srečanju pomerila s slovenskimi drugoligašicami Nove Gorice. Na sliki: napad Vesne Klemše med prvenstveno tekmo z OMA

Moška C-2 liga: Bor JIK banka, Olympia Terpin in Val

Z zmago v skupino za napredovanje

Če bo lestvica v moški C-2 ligi ostala nespremenjena tudi po drevisnjem zadnjem 10. kolu, bodo Bor JIK banka, Olympia Terpin in Val iz Štandreža nastopili v drugem delu prvenstva v skupini boljših z zanesljivimi potniki: CUS Trst, Friuli Povoletto in ASFJR iz Čedad. Zadnji prvenstveni obračun pa žal lahko še marsikaj postavi na glavo.

Slej ko prej je na najboljši poti, da doseže prvi letošnji prvenstveni cilj goriška Olympia Terpin, ki bo gostovala pri skromnih pordenonskih gasilcih. Domačin je na zadnjem mestu lestvice in Goričani bi morali torej zmagati in s tem razbliniti še zadnje težave.

Vse drugače pa bo z Borom JIK banka, ki se bo podal na »vroče« gostovanje v Videm. Zadnja dva zaporedna uspeha sta Volley Ball spravila v »konkurenco« za mesto pod vrhom lestvice. Drevi pa morajo Videmčani zmagati s 3:0 ali pa najslabše s 3:1, ker edino tako se lahko povzpnejo na 3. mesto končne lestvice podskupine. Borovci pa morajo izsiliti najmanj poraz s 3:2, ker bi imeli v tem primeru boljši količnik v nizih. Če lahko rečemo, veliko bolj »gori« pod nogami Videmčanom in to psihološko prednost bi morali naši fantje izkoristiti, da stopijo na igrišče zbrani in mirni od prvega pa do zadnjega sodnikovega žvižga. V prvem srečanju v Trstu so borovci slavili s prepričljivim 3:0 in nasprotnika v pr-

vem nizu pustili kar na ničli. Na dlani pa je, da tokrat ne bo šlo tako lahko, ker se bo nasprotnik vrgetl v boj kot ranjena žival. Kot zanimivost naj še dodamo, da ne gre v 1. podskupini že vnaprej odpisati Nuovo Pallavolo Miramare, ki v mestnem derbiu z vodečim CUS lahko poskrbi za veliko presenečenje, ker je z 8 točkami še v boju za tretje mesto na končni lestvici. V tem primeru pa borovcem niti tesen poraz ne zadošča.

Štandreški Val bo igral doma z Italcantierjem iz Tržiča. Prav s tem nasprotnikom so slovenski odbojkarji poželi prvo letošnje prvenstveno zmago in imajo 2 točki prednosti. Gre torej za neposreden obračun. Poraz ne pride v nobenem primeru v poštev. Če bi gostje slavili s 3:2 bi imela oba tekmeča enak količnik v nizih in bi potem odločala razlika v dobljenih in izgubljenih točkah v setih.

V moški D ligi bo za Naš prapor, Jamlje SOBEMA in Sloga zadnje kolo le gola formalnost. Naš prapor bo v najslabšem primeru najmanj tretji, Jamljci so slej ko prej obsojeni v srečanju z Volley Duke 80 na osmi prvenstveni poraz in tudi na predzadnje mesto na lestvici. V 2. podskupini bo Sloga običajno še mesto nižje, ker niti morebitni uspeh z Libertasom iz Turjaka ne more prinese boljše končne uvrstitve. (G. F.)

V ŽENSKIH DEŽELNIH LIGAH

Zadnje kolo le formalnost

Za naše ženske šesterke v deželnih ligah bo zadnje kolo prvega dela le gola formalnost, saj so nekatere že dosegle zaželeno uvrstitev v skupino za napredovanje, drugim pa ta podvig ni uspel in so že obsojene na igranje med slabšimi. Morda prav zato lahko od vseh pričakujemo sproščeno igro in kakšno prijetno presenečenje. Med ekipami, ki bi morale požeiti zmago, je prav gotovo združena šesterka Friulexport, ki bo doma igrala z zadnjejuvrščenim Pierisom. Lani je bila ta ekipa za naša dekleta nepremagljiva, letos pa se je razmerje moči spremenilo, kar priča o tehnično-taktičnem napredku naših mladih u-

Na gostovanju pri Gorianu v Tržiču igra Kontovel Electronic Shop predvsem v korist Sangiorgine in Lloydja iz Fontanafredde, ki igrata drevi med seboj. Kontovelke bi se tudi z zmago ne mogle izogniti zadnjemu mestu v podskupini, domačinke pa ne smejo izgubiti, ker jih sicer lahko prehitijo zmagovalec zgoraj omenjenega srečanja.

Neposredni obračun med Borom in Corridonijem bo določil zmagovalca 1. podskupine v ženski D ligi. V prvem srečanju je Corridoni slavil zmago s 3:0, tako da imajo drevi »plave« na »1. maju« priložnost za oddolžitve. Mlade odbojkarice Sloge, ki iz kola v kolo napredujejo, bi lahko spravile na kolena tudi Nuovo Pallavolo. V 2. podskupini bodo Sovodnje Centralsped v Kulturnem domu gostile povprečni San Sergio. Sovodnjke v zadnjih kolih ne igrajo s polno paro, kljub temu pa tokrat ne bi smele imeti težav, saj med drugim lahko igrajo povsem sproščeno, saj imajo dovolj dober količnik v setih, da si lahko celo privoščijo poraz s 3:0, ne da bi bila zato njihova spodbudna uvrstitev v skupino za napredovanje v dvomu. (G. F.)

UNDER 15 ŽENSKÉ
Lucinico - Dom Agorest 2:1
(10:15, 15:7, 15:11)

DOM AGOREST: Nanut, Ožbot, Pintar, Furlan, Moretti, Hoban, Šfili, Paulin, Prinčič, Rinelli, Saher, Peterin.
Mlade domovke so nerodno izgubile srečanje v Ločniku. Dejstvo je, da so zgrešile preveč servisov kar je bilo odločilnega pomena.

Rokomet: derbi za Kras

V nabrežinski telovadnici bo jutri ob 10. uri izredno zanimivo četrtoligaško rokometno srečanje med Interjem in Krasom. Po prvi prvenstveni zmagi, ki so jo Kraševci izbojevali prav prejšnjo nedeljo, so vsi igralci optimistično razpoloženi in nestrpno pričakujejo derbi, v katerem se bodo skušali oddolžiti nasprotniku za poraz iz prvega dela prvenstva. V zadnjih dveh kolih Interjeva postava ni stopila na igrišče in zaradi zadnje čase neredno trenirali. Še en podatek v korist Coticčevih varovancev, ki bodo v tem srečanju brez dvoma dali vse od sebe, da pozovno razveselijo svoje zveste navijače, ki bodo tokrat nedvomno še v večjem številu napolnili nabrežinsko telovadnico.

IZIDI 9. KOLA: Pordenone - Spilimberghese 24:22; Kras - Quarto d'Altino 23:20.
LESTVICA: Pordenone 15, Spilim-

berghese 14, Musestre 11, San Donà 7 (dve tekmi manj), Quarto d'Altino 6, Inter 5 (dve tekmi manj), Kras in CUS 4 (tri tekme manj), Brazzatto 0 (tekmo manj). (Z. S.)

Krstni nastop tekačev SK Devin

Danes bodo najmlajši smučarji - tekači SK Devin opravili na Piancavallu svoj krstni nastop. Andrej Legiša, David Širca in Aljoša Gabrovec bodo namreč prvič tekmovali na snegu v tekmovalju CONI za mladinske igre. Žal je slabo vreme Devinčanom prekržalo program treningov, tako da kondicijsko zaostajajo za načrtovanjem. Vsekakor je razpoloženje v devinskem taboru dobro in upajmo, da bo po tekmovalju še boljše. (E. Iori)

Ženska C-1 liga: naši šesterki le za obstanek

B. Žerjal (Breg): »Treba več delati«

Za žensko šesterko Brega se je prvi del prvenstva C-1 lige končal z neuspehom, saj uvrstitev v skupino za obstanek nikakor ni bila v načrtih dolinskega društva. Že ob objavi sestave skupin je bilo resnici na ljubo jasno, da čaka varovanke trenerja Grudna dokaj težka pot, saj so se znašle v podskupini s tremi šesterkami iz Emilije, ki so po tradiciji močne. Razpleti so pokazali, da so bile ekipe Mizar Boschi, Calderara in Bagnacavallo res zelo solidne, vendar pa najmanj zadnja prav gotovo ni bila nepremagljiva, tako da z obračunom Brega objektivno ne moremo biti zadovoljni. Za mnenje smo vsekakor vprašali stalnega spremljevalca ekipe Borisa Žerjala.

»Pred pričetkom prvenstva sem bil zmeraj optimist. Čeprav so bile nekatere šesterke iz podskupine za nas prava neznanka, sem upal, da bomo izbojevali najmanj tretje mesto na končni lestvici. To upanje sem ohranil tudi pred zadnjim odločilnim srečanjem doma z Rinascito iz Bagnacavalle, vendar so me igralke na koncu razočarale. Po tem ne preveč spodbudnem obračunu morajo posamezne igralke potegniti določene zaključke. Bilo je precej objektivnih činiteljev, ki so vplivali na neuspeh, a pozabiti ne smemo tudi na subjektivne. Za drugi del sem trdno prepričan, da se igralke dobro zavedajo, kaj jih čaka, zato upam, da bodo bolj redno in tudi bolj prizadevno trenirale, ker samo tako si lahko zagotovimo obstanek v C-1 ligi. Glede na igralški kader in izkušnost posameznih igralk obstanek sicer ne bi smel biti vprašljiv, treba pa bo zavzeto delati.«

M. Guštin (Sloga): »Bolj samozavestno«

Še slabše od Brega se je odrezala Sloga, ki v desetih prvenstvenih nastopih ni izbojevala niti ene zmage. Jasno je, da z dosedanjim obračunom slogašice ne moremo biti zadovoljni, vendar pa ne gre pozabiti, da je pri tej ekipi prišlo letos do velikih sprememb, saj je zmanjkalo pet standardnih igralok, ki so lani dajale ekipi povsem drugačno težo. Mlajša nadomestila doslej niso bila na višini lige, kar pa je tudi razumljivo, saj so lani igrala v četrtoligaškem prvenstvu. V drugem delu se bo torej Sloga borila za obstanek. Njena pot ne bo lahka, vendar pa je tudi pričakovati, da bo konkurenca nekoliko slabša, tako da puške vsekakor ne gre metati v koruzo. Spremljevalec ekipe Milko Guštin nam je povedal naslednje:

»Doslej je šlo nekoliko slabše, kot smo načrtovali. Končni obračun le treh zmaganih setov ni veliko, čeprav se zavedamo, da je postava letos dobesedno zdesetkana. Upajmo, da bodo igralke izbojevale več setov in tudi kakšno zmago, ki bi vlila nekoliko zaupanja. Med prazniki je bila ekipa na Ravnah na Koroškem, da bi se čimboljše pripravili na boj za obstanek. Glede na tehnično znanje igralok ta cilj ni nedosegljiv, igralke pa bodo morale v nadaljevanju pokazati veliko več samozvesti in odločnosti, saj je le tako moč nadoknaditi pomanjkanje izkušenosti. Omeniti moram namreč, da so kar štiri naše igralke lani nastopale v D ligi.

Omenimo naj, da iz lige izpadejo zadnje tri uvrščene šesterke podskupine.

domači šport

Danes

SOBOTA, 26. januarja 1985

KOŠARKA

MOŠKA C-1 LIGA

21.00 v tržaški športni palači: Jadrans - Tre Stelle MO

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

17.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Intermuggia

MLADINCI

18.30 v Trstu, Miramarski drevored: Ferroviario - Kontovel Electronic Shop

NARAŠČAJNIKI

15.00 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Libertas

DEČKI

15.45 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Bor.

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A LIGA

18.00 v Repnu: Kras - TT Barcellona

MOŠKO PROMOCIJSKO PRVENSTVO

16.00 v Trstu, prehod Fenice: GMT A - Kras

ODBOJKA

MOŠKA C-2 LIGA

18.00 v Vidmu: Volley Ball Videm - Bor JIK banka; 18.00 v Pordenonu: Gasilci - Olympia Terpin Gorica; 20.30 v Štandrežu Val - Italcantieri Tržič.

ŽENSKA C-2 LIGA

18.00 v Trstu, stadion »1. maj«: Friulexport - Pieris; 18.00 v Tržiču: Italcantieri Gorian - Kontovel Electronic Shop.

MOŠKA D LIGA

18.00 v Trstu, šola Morpurgo: San Sergio - Naš prapor; 17.00 v Gorici, telovadnica Kulturnega doma: Jamlje SOBEMA - Volley Duke 80; 16.30 pri Banih: Sloga - Libertas Turjak.

ŽENSKA D LIGA

20.00 v Trstu, stadion »1. maj«: Bor - Corridoni; 20.30 v Gorici, telovadnica Kulturnega doma: Sovodnje Centralsped - San Sergio.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

17.00 v Nabrežini: Sokol - Le Volpi B; 17.00 v Trstu, telovadnica liceja Galilei: Prevenire - Breg

1. MOŠKA DIVIZIJA

19.30 v Trstu, telovadnica šole Volta: ASSDI Suban 1865 - Bor; 18.00 v Ločniku: Mossa - Olympia; 20.30 v Gradežu: Grado - Soča; 17.45 v Krminu: Volley Ball Cormons - Val

UNDER 15 ŽENSKÉ

16.00 v Ločniku: Mossa - Olympia

UNDER 15 MOŠKI

16.00 v Gorici, telovadnica AGI: Libertas - Val

NOGOMET

PRIJATELJSKA TEKMA

14.30 v Križu: Vesna - San Canzian

Jutri

ODBOJKA

NEDELJA, 27. januarja 1985

ŽENSKA D LIGA

11.00 v Trstu, telovadnica šole Morpurgo: Nuova Pallavolo Trst - Sloga

1. ŽENSKA DIVIZIJA

9.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Inter 1904

UNDER 15 MOŠKI

9.00 v Štandrežu: Jamlje - Volley Cormons

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

10.30 v Dolini: Bor Radenska - Ferroviario; 11.00 v Repnu: Polet - Frutetna; 11.00 v Štandrežu: Isontina - Dom

MLADINCI

11.00 na Proseku: Kontovel Electronic Shop B - Bor; 15.00 v Trstu, Ul. della valle: Barcolana - Polet

NARAŠČAJNIKI

8.15, v tržaški šport. palači: Ricreatori - Bor; 11.00 na Opčinah Polet - SGT

PROPAGANDA

8.30 v Trstu, stadion »1. maj«: Bor - Ferroviario

ROKOMET

MOŠKA D LIGA

10.00 v Nabrežini: Inter - Kras

obvestila

ŠD ZARJA

obvešča, da se bodo treningi ekipe naraščajnikov nadaljevali danes, 26. t. m., ob 15. uri in jutri, 27. t. m., ob 10. uri na igrišču v Bazovici. Treningi bodo tudi v primeru slabega vremena.

KOŠARKARSKI ODESK BORA obvešča, da bo seja košarkarskega odseka v ponedeljek, 28. t. m., ob 19. uri na stadionu »1. maja«.

ZSSDI

obvešča, da 31. januarja zapade rok za predstavitev prošenj za podporo na deželo. Za informacije se društva lahko zglasijo na uradu ZSSDI v Trstu in Gorici.

ŠD POLET

vabi člane na redni občni zbor, ki bo v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah v ponedeljek, 28. januarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke, da je v teku

RAZPRODAJA

moških, ženskih in športnih oblačil

s popusti od 20% do 80%

ULICA CARDUCCI 4 - Telefon 631188 - TRST

Obv. občini 5/12/84

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir, prednaročnina do 28. 2. 85 80.000 lir. V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo trženskega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, UL Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

26. januarja 1985

TRST UL. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Sporočilo ministra za varstvo narave Biondija 1.100 milijard za čistejši Jadran

RIM — Na posvetu ministrov, ki so ga imeli 23. januarja in na katerem so govorili o varstvu narave, je minister za ekologijo Alfredo Biondi izjavil, da so v finančnem zakonu določili 1.100 milijard lir za gradnjo čistilnih naprav in da bodo pri trošenju tega zneska dali prednost varstvu Jadranskega morja, reke Arno in zlasti varstvu beneške lagune, ki jo onesnažujejo trije obrati Montedison v Porto Margheri. Raziskovalne ustanove so ugotovile, da blato, ki ga Montedison spuša v morje, ne predstavlja nevarnosti za človeka in za življenje v morju.

Kljub temu pa je po Biondijevih besedah potrebno za odplake obratov Montedison poiskati še drugačne rešitve, denimo, skrbno nadzorstvo nad njimi, kakor tudi preobrazbo proizvodnje, deželo Veneto pa bodo vprašali za mnenje o gradnji čistilne naprave na kopnem.

Minister je nadalje povedal, da bodo italijanske zakone o kopanju v morju prilagodili določilom EGS.

Kdor drugemu jamo koplje...

MOSKVA — Hotel se je maščevati nad svojimi kolegi, vendar je sam padel v nastavljen zanko. Namerilo se je v Bakuju, glavnem mestu sovjetske republike Azerbajdžan, kjer je bil glavni nadzornik računovodstva, policijski funkcionar Godoli Averbukh zaradi izsiljevanja obsojen na devet let zaporne kazni. Averbukh je že 20 let opravljal službo revizorstva upravnih poslov bakijskih državnih ustanov, pri tem pa izsiljeval od javnih upraviteljev večje vsote denarja ter jim v primeru neposlušnosti grozil z zatožbo pri višjih oblasteh. Mnogi so plačali, naposled pa je Averbukhu ponagajala usoda. V teku preiskave o kraji goriva, ki jo je zahteval Averbukh, da bi se maščeval nad tremi upravitelji neke državne družbe, se je izkazalo, da tudi Averbukh pri tem nima čistih rok. V preteklosti je bil že trikrat obsojen zaradi posilstva, sedaj pa bo kljub ugledu in zaščiti, ki ju je užival v vodilnih policijskih krogih, moral odsedeti zaslužen kazni.

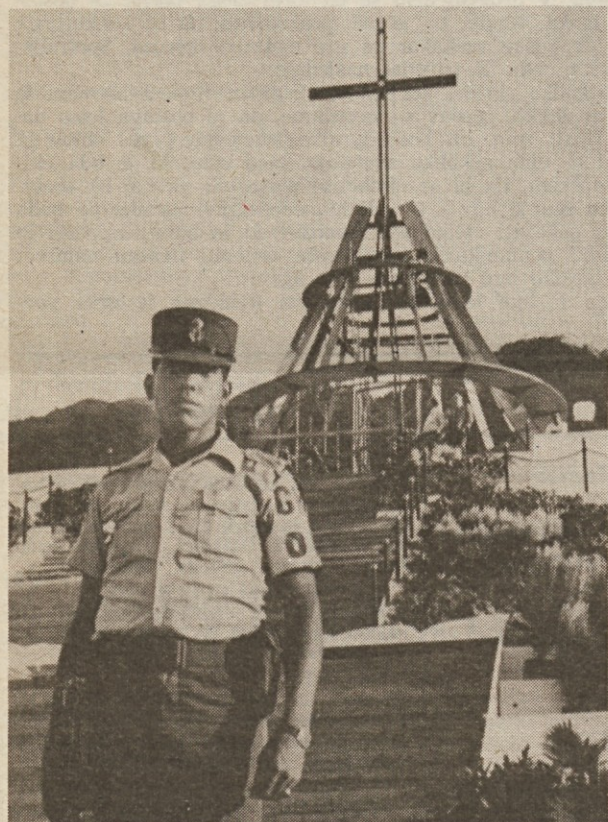
CAGLIARI — Pripadniki sardinskega avtonomističnega gibanja naj bi načrtovali ugrabitve dveh ameriških letalskih tehnikov. To je na procesu izjavil 40-letni Gianpaolo Pisano, nekdanji sindikalist, ki je eden izmed 27 obtožencev. Prejšnje dni je Pisano tožil predsednika deželnega odbora Melisa, sindikalista UIL Cubedda in dnevnik La Nuova Sardinia, ki je objavil trditve prvih dveh, da je »ovaduh tajne službe.«

Izreden dosežek romunskih gradbenikov Prestavili trinadstropno stavbo

BUKAREŠTA — Domala v središču romunskega glavnega mesta je v to rek prišlo do nenavadnega zasuka, ki nima primerjave v sodobnem svetu. Ne gre za politični odklon, prav tako ne za družbeno reformo, pač pa presenetljiv dosežek sodobnega romunskega stavbarstva. V prvih jutranjih urah se je 9000-tonska palača, zgrajena v l. 1713, zasukala za 13 stopinj in se tako postavila v izhodiščni položaj za nadaljnji premik, to pot za 14 metrov, na novo zemljišče. Gre za trinadstropno palačo, s knjižnico, ki premore 10.000 knjig, s sejnim dvoranami in uradi. Zdi se skoraj nemogoče, vendar pa so podjetni romunski gradbeniki tak način reševanja prostorske stiske uspešno preizkusili že lani, čeprav z lažjimi zgradbami. Na neobičajno prestavitev so se predhodno skrbno pripravili: na bližnjem zemljišču so izkopali nove temelje, kamor bodo varno položili staro palačo. Pod njo so medtem spodkopali stare temelje, vse električne kable in vodovodne cevi pa so prerezali ter jih nato spet povezali s pomočjo prožnih veznih členov. Pod temeljne zidove palače so nato podstavili hidravlična dvigala, poslopje nekoliko privzdignili in prav počasi zasukali. Prihodnji mesec ga bodo postavili na novo zemljišče.

Mnogi opazovalci sedaj upajo, da je romunska vlada sklenila uvesti to prakso prestavljanja napotnih poslopij v zameno za dosedanje brezobzirno podiranje številnih umetniških in kulturnih spomenikov, predvsem cerkva. Doslej so se namreč v mestnem središču pod jeklenimi čeljustmi bagrov sesedale številna zasebna in javna poslopja, kajti vlada je tu sklenila graditi stavbe za najrazličnejše ustanove. V ta namen so doslej v mestnem središču brezprizivno podrli okrog 7000 stavb, novo gradbišče pa se razteza na površini okrog 4 kv. kilometrov.

Papež v Južno Ameriko

CARACAS — V Venezueli kakor tudi v Ekvadorju in Peruju so uvedli najstrožje varnostne ukrepe za obisk Pavla Janeza II., ki začneja danes svoje potovanje po Latinski Ameriki; sklenil ga bo 6. februarja. Karel Wojtyła bo danes priletel v Caracas, kjer bo imel jutri mašo pri temle oltarju (na sliki), ki ga že nekaj dni stražijo policaji oboroženi z avtomatskim orožjem. (AP)

Satelit rešil življenje

WASHINGTON — Mladega belgijskega voznika, ki se je konec lanskega leta težko ponesrečil na avtomobilskem rallyju po Somaliji, je rešil satelit. »Pomoč prihaja od zgoraj«, bi smeli zapisati, in res je njegovo vozilo po nesreči pričelo oddajati posebne alarmne znake, ki sta jih prestregla dva meteorološka satelita, ameriški NOAA 9 in sovjetski Cospas 1.

Ameriška vesoljska družba NASA je zabeležila šifrirane klice na pomoč ter o dogodku obvestila belgijske in francoske oblasti. Na kraj nesreče je odšel zdravnik in tu res našel 21-letnega Sergeja Gorielyja v globoki nezavesti. Prepeljal ga je v Džibouti, nato pa v Bruselj in mladenič je že izven življenjske nevarnosti. Družba NASA je sporočila, da je njen satelit NOAA 9 na ta način rešil že 344 človeških življenj.

Alkohol škoduje srcu

OTTAWA — Dr. Maurice Hirst z univerze Western Ontario je po dveh letih študija in poizkusov ugotovil, da je alkoholizem eden glavnih vzrokov porasta krvnega pritiska. Čezmerno zauživanje alkoholnih pijač namreč povzroča izdatno izločanje adrenalina, hormona, ki močno krči žile in s tem zavira krvni obtok. Srčna mišica mora zato premagovati večji napor, to pa jo utruja in slabi, kar privede tudi do prekomernega povečanja njenega obsega. Telo se pred pretiranim učinkovanjem adrenalina brani s proizvajanjem nekakšnega protisredstva, tkim. adrenokroma, o katerem je znano, da škodljivo vpliva na tkivo srčne mišice.

83 milijard za stranke v Italiji

RIM — V Uradnem listu so objavili prispevke, ki jih bodo stranke prejele na podlagi zakona o njihovem financiranju. KD — 24 milijard, KPI 19, PSI 9, neodvisna levica 2,8, MSI 6, PRI 4,9, PSDI 4,4, PLI 3,7, PR 2,9, DP 1,9, SVP 214 milijonov.

enenkel enenkel enenkel enenkel

ZAČETEK
NAŠIH TEČAJEV
TUDI
V FEBRUARJU

TEČAJI TIPKANJA

- dvomesečni začetni tečaj (10 ur tedensko)
- štirimesečni začetni tečaj (5 ur tedensko)
- izpopolnjevalni tečaj (mesec in pol po 8 ur tedensko)
- tečaj za hitro tipkanje (mesec in pol po 8 ur tedensko)

TEČAJ STENOGRAFIJE

- 4 mesece in pol (3 ure tedensko)

TEČAJ ZA REGISTRIRANJE PODATKOV NA IBM

- trimesečni tečaj (5 ur tedensko)

TEČAJ PROGRAMSKEGA JEZIKA BASIC

- štirimesečni tečaj (3 ure tedensko)

SPLOŠNO KNJIGOVODSTVO - IVA - PLAČE

- štirimesečni tečaj (5 ur tedensko)

ELEKTRONSKO RAČUNANJE

- trimesečni tečaj (3 ure tedensko)

enenkel enenkel enenkel enenkel

SOLSKI ZAVOD V TRSTU OD LETA 1919 DALJE

enenkel

TRST - ULICA BATTISTI 22 - TEL. 040/761989

Miki Muster:

RAZBOJNIKI

22.

